

МЕДИЧНІ НАУКИ

ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНА КОМІСІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Кірленка, 55

Заснована 1927 року. Голова комісії—академік, патолог-анатом Мельников-Разведенков М. Ф. Зам. голови професор патолог-анатом Кучеренко П. О. Члени комісії: доктори медицини Смірнова-Замкова О. Ів. і Квятковський Г. І. Секретар—д-р Соловйов Б. М.

Комісія провадить науково-дослідчу роботу в галузі патологічної анатомії, експериментальної цитології, експериментальної патології, фізичної та колоїдної хемії та інше.

Праці та звіти комісії про наслідки роботи друкується в руських журналах («Врачебное Дело», «Украинский медицинский архив») та в чужоземних (Centralblatt f. Pathologie, Zeitschrift f. Krebsforschung, Biologia generalis, Arch. internat. de Medic. Experiment. та інші).

При комісії складені: 1) Бюро для підготовчих робіт у справі скликання міжнародного конгресу патологів; 2) Всеукраїнський Пантеон ученых; 3) Центральний музей національної, расової та географічної патології; 4) Бюро вивчення кров'яних угруповань.

ВЕТЕРИНАРНО-БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Київ, Кирилівська вул., № 107-а

Заснований 1924 року (з 1917 р. до 1924 р.—бактеріологічна лабораторія). Три відділи: 1. Дослідницький (Зав. Козелкін П. М.); 2) Вакційний (Зав. Іващутич В. О.) і 3) Сироватковий та Антиробічний (Горянов К. Т.). Співробітники: лікар-епізоотолог Порицький Г. М. і асистент Лемішко П. М.

Інститут у віданні Наркомзему, бюджет 1927-28 р. коло 40.000 карб.

З 1926 року Ін-тут провадить науково-дослідницькі роботи в галузі вивчення антиробічних щепінь свійським тваринам і відшу-

кання практичних способів боротьби з ящуром. На найближчий період поставлено роботи в галузі вивчення інфекційних хвороб в 10 округах України і відшукання метод боротьби з епізоотичними захворуваннями.

Наслідки роботи друкується в журналі «Ветеринарное Дело».

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ГІГІЕНИ ВИХОВАННЯ

Київ, вул. Шевченка, № 8

Ін-тут заснований 1924 р., має відділи: 1. Відділ вивчення нормального дитинства. 2. Відділ вивчення фізіономального дитинства. 3. Відділ психоневрологічний. До складу відділів увіходять кабінети: дослідження ока, дослідження внутрішніх органів, дослідження ротової та зубної дуплини, дослідження вуха, горла, носа, вивчення праці та побуту дітей, дослідження конституції та спадковості, кабінет санітарної педагогіки, антропометричний, НОП у школі та профорієнтації дітей, психоневрологічний, фізкультури; лабораторії: вивчення поведінки дітей та підлітків, фізіолого-хемічна. При інституті є клініка для психоневротиків, лісна школа-санаторій, дитяча зразкова зубамбуляторія. Директор інституту—Бандурівський А. З. Загальна кількість співробітників—35. Праці інституту друкується у журналах «Врачебное Дело», «Вестник физической культуры», «Днепропетровский медицинский журнал», «Записки Киевского Института народного образования», «Известия физкультуры», «Друг детей», «Профилактическая медицина» у виданнях Української Академії Наук та в інших. Крім того, інститут видає збірник під назвою «На путях к новому человеку».

Бюджет інституту на 1928 р. коло 68.000 крб. Інститут у віданий Наркомздоров'я УСРР.

ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПРИ ВУАН

Київ, вул. Чудновського, 2

Рік засновання—1920.

Основний склад—директор інституту (вакансія). Постійні поштатні наукові співробітники—проф. С. Ю. Ярослав, проф. М. А. Кудрицький. Тимчасові наукові співробітники—д-р П. М. Куницький, д-р В. М. Марич, д-р П. Д. Марчук.

Основні завдання Інституту такі: вивчення проблем фізичної культури населення УСРР, головно—сільсько-господарських робітників, також вивчення умов роботи праці. Дотепер надруковано: 1) «Фізична культура с.-г. робітників» 4 арк.—проф. В. Підгаєцький.

2) «Научная организация труда в сельском хозяйстве»—5 арк.
його ж. 3) «Характеристика жіночої праці в с.-г. Він-же—4 арк.
4) «Гігієна с.-г. праці—він-же—8 арк. Крім того, багато рідких роз-
відок уміщено було по часописах та закордоном. Виготовлено до
друку—1) «Фізична культура сільського населення—В. Пілгаспь-
кий,—4 арк.; 2) «Матеріали до санітарної характеристики с.-г. пра-
ці—він-же—8 арк. 3) «Електричні явища при втомі»—проф. Яро-
слав—4 арк.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ

Київ, вул. Горовіця, 26

Засновано 1-го серпня 1929 року. Особистий склад: Директор
акад. д-р Д. Заболотний (він же Завід. Відділом «Мікробіології». Вице-
директор—посада вільна (він-же завід. відділом експерим. патоло-
гії). Учений секретар—д-р І. Петренко. Зав. відділом епідеміології—
акад. д-р О. Корчак-Чепурківський. Науковий співробітник (природ-
ниця. Н. Рокицька). Лябіранти—д-р В. Шульц; природниця—Т. Те-
решенко; технік-мікробіолог—Т. Яшишин. Бюджет у 1928-29 році—
73.249 крб. за кошторисом Упрнауки.

В Інституті розпочато роботи з епідеміології висипного тифу
і з мікрофльори ґрунту.

У 1929-30 р. передбачається поширення Інституту як з боку
науково-операційного, так і з боку організаційно-господарського:
будеться новий 2-х поверховий корпус. На протязі наступних 5 ро-
ків Інститут остаточно повинен закінчити свою організацію, як уста-
нови всеукраїнського значення: передбачено побудування тварин-
ника, допоміжних лабораторій та мікробіологічних станцій в різних
округах України.

Інститут має видавати щорічні «Праці Інституту, а також різ-
ні наукові монографії.

ІНСТИТУТ ЛЯБОРАТОРНОЇ ЛІЯГНОСТИКИ ОКРІНСПЕКТУРИ ЗДОРОВ'Я

Харків, Скрипницька вул., № 8

Заснований 1899 р., має відділи: загальний—1) хеміко-мікро-
бактеріологічний відділок з гематологічним; спеціальний—2) пато-
лого-анatomічний; 3) бактеріологосірологічний. 4) біохемічний. При
них курсовий відділ, бібліотека, музей, колекції.

Директор інституту—проф. Ерліх С. Л. Зав. заг. від. Фрішман
М. М. Зав. патол.-анатом. від. доктор медицини Дерман Г. Л. Зав.
бактер.-сірч. від. Пеккер С. Я. Зав. біохем. від. Алътаузен А. Я.

Кудрявцева А. І. і Халевська А. М. Інститут у віданні окрінспектури охорони здоров'я; бюджет—45.000 крб. (1929 р.) на самоокупності. Дотація від Наркомздоров'я—3.000 крб.

Протягом низки останніх років розроблені питання її опубліковані в пресі: про нестиглі нейроми, про карциноїди, про діагностику туберкульозу та злюжкісні новоутворення пірок, про методику дослідження яйця кишкових паразитів, офарблення крові та виділень, про патологію та діагностику захворування печінки людини на дворотку, та інші інших робіт.

Плян на 1929 рік нарислює продовжувати досліджувати визначені питання, що в загальній та спеціальній діагностиці злюжкісних новоутворень, про ендометроми, в патогенезі туберкульозу в легенях та інші дослідження. На п'ятиріччя нарислено видати порадники та підручники лабораторної діагностики, розширити педагогічну роботу, провожувати розробляти питання лабораторної діагностики, шатологічної анатомії, біохемії, бактеріології з сірологією.

ІНСТИТУТ СУДОВОЇ МЕДИЦИНІ ХАРКІВСЬКОГО МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Вул. Лібкнекта, № 41

Заснований 1913 року.

Організаційно інститут зв'язаний з учбовою катедрою судової медицини Харківського медичного інституту.

Зав. катедри проф. Бокаріус М. С. Наукові співробітники: Асадурова А. М., Раєвський Н. П., Вроблевський П. і Бокаріус М. М. Наукові робітники інституту зв'язані з учбовими завданнями катедри.

За останні три роки видано науково-учбові видання проф. М. С. Бокаріуса—«Словесный портрет» і його ж—«Наружный осмотр трупа».

Інститут відав три випуски відомостей до практичних вправ: проф. Бокаріус М. С.—«Изучение предварительных проб», «Исследование кровяных пятен», «Исследование семянных пятен». Найближчого часу вийде з друку: «Судебная медицина для медиков и юристов».

КІЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Київ, майдан червоних геройів Перекопу, № 15

Заснований 1914 року як кабінет науково-судової експертизи. 1926 року перетворений в інститут, що провадить науково-дослідницьку роботу і задовільняє практичні запити органів суду та слідства.

Інститут працює в складі таких секцій: 1. Хемічних і фізикохемічних досліджень (зав. Франковський В. А.). 2. Біологічних досліджень (Зав. Маевський М. М.). 3. Фотографічних досліджень (Зав. Петров Н. О.). 4. Індивідуальної ідентифікації (Зав. Семенцов А. П.). 5. Судово- медичних досліджень (Зав. проф. Шепель Г. О.) і 6. Кримінально-психологічних та психопатологічних досліджень (Зав. д-р Залкінд Н. А.).

Директор інституту—проф. Фаворський В. І.

Інститут у віданні Народного Комісаріату Юстиції. З держбюджету відпущене інститутові за 1927/8 р. коло 45.000 крб.

Інститут провів роботу в галузі вироблення метричних метод визначення родинної схожості, питань спадковості; проводить місцеві соціологічні й кримінально-психологічні дослідження правоміців за родами злочинів; вивчає вплив конституціональних факторів на рід злочинності.

Праці інституту друкується в журналі «Архів кримінологии и судебной медицины».

На ближчий час накреслено теми: розробити питання про визначення віку; розробити питання про визначення батьківства.

КІЇВСЬКИЙ РЕНТГЕНІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ

Київ, вул. Толстого, № 7

Заснований 1920 року. Має відділи: 1. Діагностичний (Зав. д-р Цавлов М. К.). 2. Рентгено-терапевтичний (Зав. д-р Бергман Г. Г.). 3. Рентгено-фізичний (зав. проф. Роше В. К.) і 4. Експериментально-біологічний (Зав. проф. Кронтовський А. А.).

Директор інституту—інженер-електротехник Тесленко Г. П.

Інститут у віданні Наркомздрава, на державному бюджеті. 1927-28 року інститутові відпущене 125.000 крб. Крім того, інститут має і спеціальні кошти (того ж року 35.000 крб.).

Праці інститутові в талузі наукової та науково-практичної рентгенології друкується в загальних та спеціальних журналах, а також у збірниках «Експериментальная рентгенология» (Харків). Найбільший і виключний інтерес мають роботи рентгенофізичного відділу з питань дозування.

Інститут тутує фахівців-рентгенологів і керує науково-практичною діяльністю рентгенустанов Правобережжя.

КІЇВСЬКИЙ САНІТАРНО-БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Київ, Протасів яр., № 4

Заснований 1896 року. Відділи інституту: 1. Епідеміологічний (Зав. проф. Нещадименко М. П.). 2. Експериментальний (Зав. проф. Кронтовський А. А., старші асистенти: Яцимірська М. К. і Бронштейн І. А.). 3. Сироватний (Зав. д-р Клейн Б. І., старш. асистент

Лопатицька Р. П.) 4. Пастерівський (Зав. д-р Цвіткіс І. І., старши асистент прив.-доц. Колдаєв Б. М.). 5. Малярійний (Зав. д-р Лепешін Є. І., асистенти: Рибінський С. В. і Одріна Э. І.). 6. Вакційний (доктори Бородай М. П. і Спаський Н. Н.).

Директор інституту — проф. Непадименко М. П. Помічник директора — д-р Менійович К. Г.

Інститут у віданні Наркомздоров., на державному бюджеті (1927 року) інститутові з держбуджету виділено 117.200 крб., з місцевого бюджету — 5.837 крб. і з фонду медпомоги застрахованним — 1.900 крб.). Крім того, інститут мав спеціальні кошти (доходи інституту) в розмірі 43.427 крб.).

Інститут провадить науково-практичну роботу в галузі епідеміології, сірчанобактеріології, а також виробляє лікувальні та запобіжні бактеріологічні препарати.

За останні роки інститут провадив дослідницьку роботу в напрямку вивчення епідемічності прикріплених до інституту окрут України, провадив роботи в епідеміології, пікарляртині, малярії, вивчав висипно-тифозне питання.

На ближчий час пакреслено продовжувати роботи над пікарляртиною, культурою В. С. Д., продовжувати даліше експериментальне вивчення інфекцій та аналізи явищ імунітету тощо.

Праці інституту друкується в російських журналах: «Врачебная газета», «Врачебное дело», «Профилактическая медицина», «Журнал экспериментальной биологии медицины» та в інших, а також у чужовезмних: Zeitschrift f. Immunität, Zeitschrift f. Krebsforschung, Virchow's Archiv, «Klinische Wochenschrift» та інших.

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ДЕРМАТО-ВЕНЕРОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені д-ра є. С. ГЛАВЧЕ

Одеса, вул. Мерінга, № 79

Заснований 1917 року і є наукова, навчальна і практична установа для боротьби з венеричними хворобами.

Інститут складається з таких відділів: 1. Соціальної венерології (Зав. д-р Хорошін М. Г.). 2. Експериментальний (Зав. д-р Бродський Л. Л.) і 3. Станціонарний з поліклінікою та відділками: 1) чоловічий шкірно-венеричний (Зав. д-р Фельдман А. А.); 2) жіночий шкірно-венеричний (Зав. д-р Перкель І. Д.); 3) дитячий сифілітичний (Зав. Мігброн М. Г.); 4) чоловічий сечополовий (Зав. д-р Лейтес Л. Р.); 5) жіночий сечополовий (Зав. д-р Ландесман А. І.) і 6) шкірний (Зав. д-р Мігброн М. Г.).

При інституті є консультація з полового питання і чіткий пункт швидкої противенеричної допомоги.

Директор інституту — д-р Хорошін М. Г.

Інститут у віданні Наркомздоров'я, упраzuується з державного бюджету. Бюджет інституту — 133.346 крб. (1927-28 р.).

За 10 років інститут випустив до 500 праць. Праці інституту друкуються в руських журналах («Профилактическая медицина», «Врачебное дело» — Харків, «Русский вестник дерматологии», «Венерология и дерматология» — Москва) і в чужоземних (Annales des Maladies Ven., — Paris; Dermat. Vochenschrift, Zentralblatt f. Haut und Geschlechtskrank).

Наукові праці інституту трактують питання науково-практичної і соціальної венерології.

На близький час накреслено розробити: питання профілактики сифілісу внутрішніх органів і нервової системи, вивчення впливу різних факторів на ентологію, терапію і профілактику сифілісу й сонореї, та окремі теми: динаміка венікворобу у місті й на селі; індивідуальна профілактика; статевий побут. Для розробки цих тем інститут провадить дослідницьку роботу, керує науково-дослідницькою роботою противенергічних закладів в округах, що територіально притикаються до Одеси.

ОДЕСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Одеса, вул. Паstera, № 48

Заснований 1914 року. Провадить науково-практичну й науково-дослідницьку роботу в галузі криміналістики. Інститут поділяється на такі чотири секції: 1. Хемічних досліджень (зав. хемік Малицький В. П.), 2. Фотографічних досліджень (зав. фізик Хмітров Д. Д.), 3. Біологічних досліджень (зав. д-р Генг Е. Ю.) і 4. Ідентифікації (зав. д-р Матвеєв С. М.).

Директор інституту правник Макаренко М. П.

Інститут у віданні Наркомству, на державному бюджеті — за 1927/8 р. 43.000 крб.

Науково-дослідницькі праці інституту друкуються в журналі «Вісник Радянської Юстиції» та в Архіві кримінології та судової медицини.

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ САНІТАРНО-БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Одеса, вул. Паstera, № 2

Заснований 1886 року. Директор інституту проф. Стефанський В. К., пом. директора д-р Бильозевич А. М.. інститут має відділи: пастерівський (зав. д-р Падаванців Г. Б., старш. асистент д-р Серебряна А. І); епідеміологічний (зав. д-р Троїцький А. Ф., старш. асистент д-р Грінфельд О. А., д-р Матуїс А. С., молод.

асист. Бам В. Л.); сироватковий (зав. прив.-доцент Ген С. Ю., старш. асист. д-р Цил В. М. і Чертков Л. І.); вакциний (зав. д-р Резников А. В., старш. асистент д-р Куперштейн П. І.); вісп'янний (зав. д-р Гожанська Н. М., молодш. асист. д-р Скроцький С. В.); протозойно-малярійний відділ (зав. приват-доцент Коровицький Л. К., старш. асистент Пренделль А. Р. і д-р Артеменко В. Д.); Чумний (зав. проф. Стефанський В. К., старш. асистент д-р Гімельфарб Я. К.).

Інститут провадить переважно роботи з питань імунітету, вивчення фізико-хемічних властивостей антигенів і антител, раціоналізації пасторівських принципів, вивчення ентомофавни тощо.

Праці інституту друкується переважно в таких журналах «Профилактическая медицина», «Микробиологический журнал», «Вестник микробиологии, эпидиологии и паразитологии», «Врачебное дело», «Zeitschrift für Immunitätsforschung», «Zentralblatt für Bakteriologie», «Zeitschrift für Hygiene».

Інститут субсидійовано 1928 року з держбюджету—98.786 крб., із спецкоштів інституту 18.966 крб., з місцевого бюджету 5.044 крб.

ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ ПРИ КИЇВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Київ, бульвар Т. Шевченка, № 17-б

Заснований 1950 року. Директор—професор патологічної анатомії Київського медичного інституту д-р медицини Кучеренко Н. О. Співробітники: старш. асистент д-р медицини Смірнова-Замкова О. І., молодш. асистент д-р Сисак М. С., Міхунько-Горбацевич Г. С., Лисовецький В. С. і Юркевич М. Д.

Інститут вважається при Київському Медичному Інституті і, як катедра інституту, утримується його коштом на держбюджеті.

Інститут відає вивченням питань расової, територіальної патології, онкології і питань патології професійних захворювань.

За останні роки з інституту вийшли 52 наукові роботи з різних галузей патології.

Праці інституту друкуються в журналах: «Українські медичні вісті», «Український медичний архів», «Лабораторная практика», «Новий хірургіческий архів», «Врачебное дело», «Virchow's Zeitschrift für Krebsforschung», «Fran. Zeitung für Pathologie» та інші.

На ближчий час пакреслено теми онкологічного характеру (роботи статистичного, метеорологічного і патолого-фізіологічного характеру), і теми в галузі патології професійних захворювань).

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ САНІТАРНО-БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, Пушкінська вул., № 14

Заснований 1887 року в складі лябораторії для теоретичного й практичного застосування Пастерової методи для лікування сказу і хеміко-мікроскопічного кабінету для діагностичних завдань практичної медицини.

До складу інституту входять такі відділи: 1. Пастерівський (зав. д-р Глузман М. Л.). 2. Сироватковий з дифтерійним підвідділом (зав. д-р Григорович С. П.). 3. Вакційний (зав. д-р Кандида Л. Л.) з туберкульозним підвідділом (зав. приват-доцент Цехновицер М. М.). 4. Епідеміологічний (зав. д-р Соловйов М. К.). 5. Експериментальний (зав. проф. Златогоров С. І.). 6. Фізико-хемічний (зав. проф. Мухін Г. Є.). 7. Санітарно-гігієнічний (зав. проф. Углов В. О.). 8. Навчально-аналітичний з сіртанологічною лябораторією (зав. д-р Єрмілов О. П.). 9. Хеміко-мікроскопічний (зав. проф. Сленевський К. Ф.). 10. Хеміко-Фармацевтичний (зав. проф. Красуський К. А.). 11. Трахомна лябораторія (зав. д-р Степанова Р. Б.).

Директор інституту проф. Златогоров Семен Іванович.

Інститут у віданні Наркомздрава, на держбюджеті (1927/8 р.— 191.527 крб. і доходи від продажу предметів продукції інституту).

Інститут виробляє бактеріототичні препарати для запобіжних і лікувальних завдань.

Інститут установив науковий зв'язок із Паризем, Римом, Берліном, Віднем і з Північною Америкою. Наукові робітники інституту беруть участь у епідеміологічних обслідуваннях окруж України, розробляють і перевіряють методи епідеміологічної діагностики, запобіжної вакцинації, беруть участь у комісії дослідження води з річки Північного Донця та його допливів.

У процесі розробки: етіологія і профілактика пікаріятини; кірний збудник; дальнє розроблення методики одержання найсильніших токсинів і виділення в риб групи анаеробів і *Botulinus*; значення вакцинації регос за кишкових інфекцій; дальнє вивчення вакцинації ВСГ.

Праці інституту друкується в медичних журналах: «Профілактическая медицина» (Харків), «Врачебное дело» (Харків), «Ленінградский микробиологический журнал», «Ветеринарное дело», «Украинский химический журнал», та в чужовеземних (*Centralblatt f. Bacter.*», «Klinische Wochenschrift», «Annales de l'inst. Pasteur»).

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ОХОРONI МАТЕРИНСТВА ТА ДИТИНСТВА

Харків, Пушкінська, № 57

Заснований 1923 року. Відділи інституту: 1. Консультація охорони матері й немовлят (зав. д-р Дафхес М. Т.). 2. Клініка

пригрудного віку (зав. д-р Шаферштейнс С. Я.), 3. Педагогічний (зав. д-р Хазіна Ф. А.), 4. Яєла (зав. д-р Вайнштейн К. С.), 5. Потліклінічний (зав. д-р Екель С. Е.), 6. Родильний будинок (зав. д-р Нопандупуло І. В.) і 7. Соціальної гігієни та патології (зав. проф. Томиши С. А.).

Директор інституту д-р Ямпольський С. Я.

Інститут у віданні Наркомздоров'я на держбюджеті (1927-28 р.— 188.000 крб.).

Інститут провадить наукову й науково-практичну роботу в галузі всеобщого вивчення здорової й хворої дитини, особистої, професійної та соціальної гігієни жінки в зв'язку з загальними питаннями охорони материнства та дитинства. Разом з тим інститут проробляє організаційні питання охорони материнства та дитинства і провадить наукову роботу в спрямі готовування спеціального медичного персоналу.

Інститут випустив низку робіт в питаннях дієтики здорової й хворої дитини, інфекційних хвороб дитячого віку. Праці інституту друкуються в медичних журналах.

1928 року інститут випустив 1-й том збірника наукових праць інституту.

Більшого часу наскрізено дамі проробляти проблеми охорони материнства, питання туберкульози пригрудного віку, проблеми виховання раннього дитинства, трудові процеси школяра тощо. Наскрізено також більшого часу випустити 2-й том наукових праць інституту.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПСИХО-НЕВРОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, вул. Лібкнехта, № 4

Заснований 1920 року. Відділи інституту: 1. Морфологічна група, що об'єднує відділи—топографічної анатомії (зав. Гейманович З.), антропології (зав. проф. Ніколаєв Л. П.), гістології (зав. д-р Золотова І. А.), патологічної анатомії (проф. Мельников-Развенчиков М. Ф.).

2. Експериментально-біологічна група, що до неї входять такі відділи: загальної фізіології (зав. проф. Поніровський Н. Г.), патофізіології (зав. приват-доцент Альперн Д. Є.), фізіології праці (зав. Кудрявцев І. І.), електрофізіології (зав. академік Даніловський В. Я.), умовних рефлексів (зав. проф. Фольберт Г. В.).

3. Група вивчення особовости, що об'єднує відділи: шеїфо-фізіології з експериментальною фонетикою (зав. проф. Чучмарев З. І.), психоневрології дитинства (зав. Квінт Л. А.).

4. Група клінічно-лікувальна, що об'єднує: клініку для нервових (зав. Йозефович І. Б.), діяльністичний відділ (зав. проф. Гейма-

нович А. І.), фізіотерапевтичний інститут (старш. ординатор Фейгіна Р. В.).

5. Група соціальної психо-неврології з диспансером; відділи: нервово-психіатричний, педологічний, психотерапевтичний, патологія мови. Співробітники диспансеру: Андрес Л. І. Квінт Л. А., проф. Платонов К. І., д-р Пайкін М. М.

Директор інституту проф. Гейманович А. І.

Інститут у віданні Наркомздоров'я УСРР на державному бюджеті (на 1927-28 р.—102.000 крб.).

Завдання інституту — вивчати психоневрологію та нервобіологію, а також загальні питання вивчення та виховання особи.

Основні проблеми, що опрацьовані в інституті: дитяча психоневрологія; інфекція і нервова система; вегетативна нервова система і внутрішня секреція; прадя і нервова система; особа в оточенні та інші.

Праці інституту друкується в загальних і спеціальних медичних журналах («Врачебное дело», «Московский медицинский журнал», «Zeitschrift f. Experimentale Medicina», «Revue Neurologique» та інш.).

Крім того, вийшли окремі томи «Трудов українського психоневрологічного інститута» (1926 року вийшло два томи, 1927 р.—два томи).

Інститут зв'язаний із науковими інститутами Союзу та Західної Європи.

На найближчий час захреслено розвинуту роботу по лінії метод диспансерного обслуговування хворих (соціальна і профілактична психоневрологія), а також розвинуту діяльність наркодиспансеру, зокрема по лінії боротьби з алькохолізмом.

ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ВЕНЕРОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, вул. Карла Маркса, № 17

Заснований 1923 року. Інститут провадить науково-дослідницьку, науково-практичну та навчальну роботу в галузі клінічної, експериментальної та соціальної венерології для державної боротьби з венеричними хворобами.

Інститут ділиться на три відділи: 1. Відділ Соціальний (Зав. приват-доцент д-р Федоровський О. М.). 2. Відділ Клінічний (Заст. проф. Соболев Л. А.) з відділками: сифілітичним (Зав. д-р Маркус Л. М.), чоловічий сечополовий (Зав. д-р Лейбрайд Д. М.), жіночий сечополовий (Зав. д-р Каишева К. О.), дитячий (Зав. д-р Петров О. М.) і шкірний (Зав. д-р Кричевський О. М.).

3. Відділ Експериментально-аналітичний (Зав. д-р Єрмілов О. П.).

Директор інституту—приват-доцент д-р Федоровський О. М.

Інститут у віданні Наркомздоров'я, на держбюджеті (1927/8 року інститутові відпущені 145.300 крб.).

Інститут провів науково-дослідницькі роботи в галузі вивчення захворувань на венеричні хвороби серед окремих груп людности України і соціальної патології проституції. Продовжуються роботи в галузі вивчення індивідуальної профілактики. На більшний час накреслено теми: сифіліс у проблемі народимості; експериментальний сифіліс; маляротерапія сифілісу.

Праці інституту друкується в журналах: «Профилактическая медицина», «Врачебное дело» (Харків), «Русский вестник дерматологии» і в «Трудах Харківського венерологічного інститута». Інститут здійснює наукове керівництво діяльністю противенеричних закладів у прикреплених до інституту округах України.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ КЛІНІЧНОЇ ПСИХІЯТРІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОГІГІЕНИ

Харків, Сабурова дача

Заснований 1926 року. Відділи: 1. Профілактики та Евгеніки з диспансером (Зав. д-р Іліон Я. Г.); 2. Клінічний (Зав. д-р Єршов А. Н.); 3. Судової психопатології (Зав. д-р. Жданов В. А.); 4. Експериментально-лабораторний (Зав. проф. Протопопов В. П.); 5. Дефективного дитинства (Зав. д-р Миролюбов Н. Г.) і 6. Статистичний (Зав. д-р Суботник). При інституті—музей і науково-медична бібліотека. Директор інституту—проф. Протопопов В. П.

Інститут у віданні Наркомздоров'я, на державному бюджеті, (1927-28 року—549.223 карб.).

Інститут провадить наукову й науково-практичну роботу в галузі вивчення етіології душевних захворувань, зокрема щодо впливу на душевну захворюваність соціальних факторів, а також вивчає методи профілактичної боротьби з душевними захворюваннями. Для наукової та науково-дослідницької роботи до складу інституту включено стаціонар на 725 ліжок (50 дитячих, 20 судово-патологічних та 655 клінічних).

Пророблено теми: 1. Об'єктивне вивчення особи за рефлексологічною методою в нормі й патології. 2. Біологічне вивчення особи за ознакою аглютинаційних угруповань. 3. Морфологічні особливості залоз внутрішньої секреції у душевнохворих. 4. Морфологічні особливості залоз внутрішньої секреції у душевнохворих. 5. Дослідження конституції душевнохворого за Кречмером та інші питання.

На більшний період накреслено теми: вивчення епілепсії; значення екзогенії в душевних захворюваннях; вивчення форм організації психопомоги людності і фактичне їх здійснення (диспансерні методи обслуговування душевнохворих).

Праці інституту друкується в журналах: «Врачебное дело», «Украинский вестник рефлексологии Экспериментальной педагогики», «Журнал Экспериментальной биологии», «Современная психоневрология» і в «Archiv f. Psychiatrie und Neurologie».

УКРАЇНСЬКИЙ ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, вул. Лібкнехта, № 33

Заснований 1925 року. Директор інституту академік професор Мельников-Разведенков М. Ф. Співробітники інституту: проф. Шульгін М. М., лікарі Азарьєва-Мельников А. М., Синельников З. І.

Інститут на державному бюджеті (1928 року коло 14.100 крб.).

Інститут провадить науково-дослідницьку роботу в галузі патології ліaborаторно-експериментальною, пато-морфологічною методою дослідження. Інститут заклав українське товариство патологів як єдиний науково-дослідницький колектив з філіями в університетських осередках України. Інститут підтримує науковий зв'язок з науково-дослідницькими організаціями Західної Європи. Праці інституту друкується в «Українському медичинському архіві» та в багатьох спеціальних журналах Союзу.

Із інституту вийшли праці в галузі: а) експериментальних новоутворень О. Кричевський і Синельников—«Новый штам саркомы крыс, полученный после прививки крысам меланосаркомы человека». К. Керопьян.—«Итоги трехлетней работы в области экспериментального рака у белых мышей» та інші; б) новоутворень людини; в) патології плунково-кишкового каналу; г) патології мозку; г) танатології (наука про смерть) та інш.

На більшій час накреслено роботи в галузі дослідження сутин ракових захворувань у людини.

Інститут провадить велику консультивну роботу із свого фаху серед науково-дослідницьких інститутів і практичних медичних установ Наркомздоров'я в Харкові й по всій Україні.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОТОЗОЙНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, Пушкінська, № 14

Заснований 1923 року, щоб пляново й науково-обґрунтовано боротися з малярією. Структура інституту мінялася в міру розширення його діяльності. До складу інституту увіходять відділи: 1. Протозоології з Експериментальною цитологією і Гематологією (Зав. проф. Рубашкін В. Я.). 2. Ентомологічний (Зав. д-р. Яценко О. Н.). 3. Гельмінтологічний (Зав. д-р Сербінов П. І.). 4. Клінічний з Біохемічним підвідділом (Зав. д-р. Лейзерман Л. І.) і 5. Амбуляторія (Зав. д-р. Молдавська З. Д.).

Директор інституту—заслуж. проф. Рубашкін В. Я. (гістолог, протозоолог). Інститут у віданні Наркомздоров'я на державному бюджеті (1928 року—38.263 крб.).

Співробітники інституту беруть участь в експедиціях у справі виявлення очнища малярії (дослідницькі експедиції), у 25 союзний

анкілостомозній експедиції в Донбасі, у спеціальному обслідуванні ізходо малярії району Дніпрельстану та інші. Праці інституту обирають питання клініки та терапії малярії (18 робіт), питання ентомології (16 робіт), гельмінтології (12 робіт), гематології та експериментальної цітології (9 робіт).

Праці друкується в журналах: російських «Профилактическая медицина» «Врачебное дело» (в Харкові), «Вестник микробиологии» (в Саратові), «Русский журнал тропической медицины» і в «Українському медичинському архіві», а також і в чужоземних (Zeitschrift f. Klinische Med., Archiv f. Schiffs- і Gropenhygiene).

У процесі наукового розроблення—даліше вивчення методики боротьби з малярією, питання дегельмінтизації людности й питання, звязані з вивченням кров'яних угруповань.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ПАТОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ

Харків, вул. Свердлова, № 34

Заснований 1923 року. Відділи інституту: 1. Професійної гігієни (Зав. проф. Каган Е. М.), з лабораторіями—гігієнічною (Зав. д-р Мілер С. В.), хемічною (Зав. інженер Стакорський С. М.), фізіологічною із секцією місцевих досліджень. 2. Експериментально-Біологічний (Зав. проф. Павлов М. М.), з лабораторіями—токсикологічною (д-р Черкес А. І.), сірчано-бактеріологічною (д-р Кандиба Л. Л.) і гістологічною (проф. Єленевський К. Ф.). 3. Медико-Обслідовницький (Зав. проф. Несмелова З. Н.), з відділами: туберкульозним (д-р Шейнін М. М.), хірургічним (д-р Недохлебов В. П.), шкірним (д-р Смірагін М. Г.), отним (д-р Натансон Д. М.), вушним (д-р Трамбіцький Г. С.), первовим (проф. Грінштейн А. Л.). 4. Медико-Статистичний (Зав. Фрідзель А. С.) і 5. Організаційно-учбовий з Музеєм, Бібліотекою та Картотекою (Зав. д-р Горкін З. Д.).

Директор інституту проф. Каган Е. М., пом. директора д-р Горкін З. Д.

Інститут у віданні Наркомздоров'я і утримується коштом центрального запасного фонду медичної допомоги застрахованим (1927-28 року інститутові відпущені кошти 235,500 крб.).

Інститут провадить науково-дослідницьку та науково-практичну роботу в галузі профпатології, профгігієни, медичної експертизи та робітничої медицини. Роботу провадилося в галузі:

а) вивчення впливу фізіологічних, фізичних і хемічних факторов на певні виробничо-професійні групи;

б) статистичного вивчення фізичного розвитку й патології різних груп робітників;

в) вивчення експертизи непрацездатності.

Окремі праці інституту друкується в загальних медичних журналах. Інститут випустив окремі «Сборники трудов»: перший випуск — низка статтів про профспільність; другий випуск — матеріали обслідування робітників-підлітків; третій випуск — дослідження в галузі отруєння олівом; випуск четвертий — дослідження в галузі втоми на виробництві; п'ятий — дослідження в галузі професійних отрут та профхвороб.

На більшій час нацреолено роботи в тому ж напрямкові. Зокрема, вплив на виробничі процеси світла, шуму, пороху, як факторів фізичних, оксиду вуглеця, оліва, сірчаних газів, квасів і продуктів перегоняння кам'яного вугілля, як факторів хемічних; вивчення експертизи непрацездатності за визначених захворувань.

Інститут провадить педагогічну роботу в справі готування фахівців-лікарів і керує роботою філій (Сталіне, Дніпропетровське, Одеса).

Інститут тримає зв'язок з науковими інститутами в СРСР (Москва і Ленінград) і з чужоземними (Міланська клініка, німецькі гігієнічні інститути, американські науково-дослідні установи при Гірному урядництві і в Гарвардському інституті та інш.).

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕНТГЕНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, Пушкінська вул., № 53

Заснований 1921 року. Поділяється на такі відділи: 1. Біологічний (зав. проф. Репрев О. В.). 2. Клінічний (зав. проф. Мельников О. В.). 3. Гентгенодіагностичний (зав. д-ри Хармандр'ян Г. І. і Лемберг О. А.). 4. Рентгенотерапевтичний (д-р Розенцвейт Б. К.) і 5. Радіотерапевтичний (зав. д-ри Чеч А. Г. і Варшавський Б. М.).

Директор інституту д-р Хармандр'ян Г. І.

Інститут у віддалні Наркомадоров'я, на державному бюджеті (1927-28 року) інститутові відпущено близько 180.000 карб.

Науково-практичні й науково-дослідницькі праці, що звийшли з інституту, друкується в загальномедичних журналах: «Врачебное дело», «Профилактическая медицина» (у Харкові), і в спеціальному журналі «Вестник рентгенологии» (у Ленінграді). Крім того, інститут випустив два збірники праць.

На більші час нацреолено широробити такі теми: біологічний вплив рентгенопроменів, проблема злоякісних новоутворень, фізика рентгенівських променів.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ КЛІНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ОРТОПЕДІЇ ТА ТРАВМАТОЛОГІЇ

Харків, Пушкінська вул., № 72

Заснований 1907 року. Відділи інституту: 1. Стационарний (зав. д-р медицини Ситенко М. І.). 2. Амбулаторний (зав. д-р При-

ходько А. К.). 3. Рентгенівський (зав. д-р Тафт А. В.). 4. Фізичних методів лікування (зав. д-р Чаклін В. Д.) і 5. Ліабораторний (зав. Касандров Н. Н.). При інституті ортопедична майстерня.

Директор інституту д-р Ситенко М. І., головний лікар Новаченко Н. П.

Інститут у віданні Наркомздоров'я, на бюджеті Центрального фонду меддопомоги застрахованим (1927-28 року) асигновано 382.000 крб.

Інститут провадить науково-дослідницьку, педагогічну та науково-лікувальну роботу в галузі ортопедичної хірургії, травматології (відновлення працездатності, пошкодженим від нещасливих випадків на виробництві та калічним взагалі), а також у галузі боротьби з травматизмом.

У цих галузях інститут випустив понад 50 капітальних праць. Праці друкувалося в спеціальних журналах російських «Хирургический архив», «Хирургия», «Русский врач», «Врачебное дело», «Профессиональная медицина» та в інших і в чужоземних. З 1927 року інститут видає журнал «Ортопедия и травматология» (48 друк. аркушів на рік). Найбільші праці: «Переломы и их лечение» (проф. Веллер), «Лечение несращенных переломов пересадкой кости» (д-р Ситенко М. Г.), «Повреждение крестообразных связок коленного сустава (его же), «Лечение застарелых врожденных вывихов» (его же) та інші.

Співробітники інституту провадять роботу в справі обслідування організацій боротьби з промисловим травматизмом.

На ближчий час накреслено продовжувати роботи в галузі методики відновлення працездатності калічних.

ХАРКІВСЬКИЙ ВІСПОЩЕПІЛЬНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, Яковлевий провулок, № 4

Заснований 1888 року. Директор інституту Степаненко О. Т., асистент Денисов В. М.

Інститут існує, як відділ Ветеринарно-бактеріологічного інституту Народного комісаріату земельних справ. Обсяг функціонування: на потреби виробничі 1927-28 року—6.858 крб. (з держбюджету Наркомздоров'я).

Інститут проробив питання про вплив кисень повітря на тривалість активності детриту.

Інститут постачає вісп'янний детрит прикріпленим до нього округам України.

4-Й УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ САНІТАРНО-БАКТЕРІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Дніпропетровське, майдан Жовтневої революції, № 4

Заснований 1912 року. Відділи: 1. Епідеміологічний (проф. Громашівський Л. В.). 2. Сироватковий (проф. Предтеченський С. Н.). 3. Санітарно - гігієнічний (проф. Доніч М. В.) 4. Вакциновий (д-р Пирожникова Є. А.). 5. Малярійний (д-р Долбенкін Д. І.) і 6. Пастерівський (д-р Гоф С. В.).

Директор інституту проф. Громашівський Л. В.

Інститут у віданні Наркомздоров'я, на держбюджеті. (Бюджет 1927-28 року—84.500 крб., спеціальні кошти від продажу бактеріопаралів—9.840 крб.).

Інститут проробляє питання з галузі вивчення умов, що сприяють захворюванню (особливо інфекційному), вивчає методи епідеміологічної діагностики, питання інфекцій та імунітету, а також наукові питання, звязані з виробництвом бактеріопаралів—запобіжних і лікувальних. З цих питань із інституту вийшли праці науково-дослідницькі, з них основні: проф. Предтеченський С. М.—«Современное положение вопроса о возбудителе скарлатины», проф. Предтеченський С. М. і Шев'якова О.—«Выпадение дифтерийного токсина в изоэлектрической зоне», «Очищение дифтерийного токсина от посторонних протеиновых веществ путем осаждения в изоэлектрической зоне», д-р Долбенкін Б. І.—«К вопросу иммунизации кожным путем при Zyss'a», його ж—«Исследование комаров на зараженность», «К вопросу партеногенеза комаров» тощо.

Праці видруковано в загальномедичних журналах і в спеціальних: «Профилактическая медицина», «Гигиена и эпидемиология», «Микробиологический журнал», «Труды съездов бактериологов, эпидемиологов и санитарных врачей», «Zentralblatt für Bakteriologie», «Annales de l'Institut Pasteur».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МОРФОЛОГІЇ ТА ФІЗІОЛОГІЇ

Одеса, вул. Тібера Самуелі, № 4

Заснована 1923 року. Катедра складається з трьох секцій: 1) нормальної анатомії, 2) патологічної анатомії і 3) нормальної та патологічної фізіології.

Завідувач катедри—проф. Лисенко Н. К., дієсні члени катедри: професори: Тізентгаузен М. М., Жмайлович Ф. Н., Кондрат'єв Н. С., Мелік-Метрабов А. М., Шацілов Б. А., Бухштаб Л. Б., Синельников Є. І., Заєвлошин М. Н.

Наукові співробітники катедри: д-ри Бушкович В. Н., Черкес Л. А., Гольденберг Е. Е., Лаврент'єв А. П., Маєвецький В. Е. та Хаютин Д. М.

Катедра провадить науково-дослідницькі роботи в галузі вивчення людини, як продукційної сили.

На більшний час пакреслено антропометричне обслідування робітничої людини Одеси, щоб вивчити ступінь її продукційної потужності.

Катедра є при Одеському медичному інституті, у віданні Українауки. Катедра користується лябораторіями та установами медичного інституту.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНІ м. ОДЕСИ

Одеський медичний інститут, Одеса, Зовнішня, № 2

Заснована 1923 року. Зав. катедри проф. Громашівський Л. В., дійсні члени професори: Стефанський В. К., Костянтін Н. Н., Бін В. М., Заболотний Д. К., Щасний С. М., Станішевська М. Б.

Катедра у віданні Українауки. Катедра користується апаратурою, лябораторіями та бібліотекою медінституту.

Катедра провадить науково-дослідницьку роботу в напрямку визначення стану здоров'я людини Одеси, визначення метод запобігання й боротьби з масовими хворобами (шкарлатина, глистоносіння, професійні хвороби та інш.). Випущено до 70 наукових праць (надруковано їх у періодичних виданнях—руських і чужоземних, а також окремими збірниками).

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ТЕОРЕТИЧНОЇ МЕДИЦИНІ ПРИ КИЇВСЬКОМУ МЕДІНСТИТУТІ

Київ, вул. Леніна, № 37

У віданні Українауки Наркомосу УСРР. Має секції: 1. Мікробіології. 2. Морфології. 3. Фізіології. 4. Практичні здібності і гігієни з епідеміологією.

Керівник і зав. секції мікробіології проф. Нещадименко М. П., зав. секції морфології проф. Ващенко М. П., зав. секції фізіології проф. Чаговець В. Ю., зав. секції практичності і гігієни з епідеміологією акад. Корчак-Чепурківський А. В. Дійсний член катедри: проф. Черняхівський Є. Г. Науковий співробітник Коган С. С. Аспірантів 18. Праці катедри друкується в журналі «Українські медичні вісті» (1926—1927 рр.), у збірнику «Праці наукового товариства студентів при Київському медінституті» та по інших медичних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНІ ПРИ КІЇВСЬКОМУ МЕДІНСТИТУТІ

Київ, бульвар Шевченка, № 15

У віданні Українського Наркомосу УСРР, має секції терапії та гінекології. Керівник к-ри проф. Волкович М. М., керівник секції гінекології проф. Писемський Г. Ф. Дійсні члени: проф. Маньківський Б. Н., проф. Тижненко А. М., проф. Черняхівський Є. Г. Наукові співробітники: Базилевич І. В., Василенко Б. Х., Захар'євський В. К., Ковтунович Г. П., Левін А. М., Мардерштейн І. Г., Окрошарідзе М. Ю., Стрільчук Б. В. Аспірантів 20.

Дослідження клінічного та клініко-лабораторного характеру.

Праці катедри друкується в різних медичних журналах («Українські медичні вісті» та інш.).

КАТЕДРА НАРОДНЬОГО ЗДОРОВЯ ВУАН

Київ, вул. Чудновського 2

Катедру засновано у 1921 р. Завдання—вивчення загального стану здоров'я людності України в давньому і тепер та чинників, що впливають на нього. окрім увагу приділяється вивченню розвитку пошечних хвороб на Україні.

Керівник катедри—акад. Корчак-Чепурківський Олексент Васильович. У 1928-29 р. за штатом було 2 посади наукових співробітників. На одній працює Корчак-Чепурківський Ю. О., друга посада (новозаснована) не була ще обслажена у 1928-29 р.

В 1928-29 р. праця велася переважно над вивченням нових матеріалів про смертність на Україні, зокрема, про причини смерті. В цій справі є контакт з ЦСУ УСРР та Статбюро НКВЗдор.

При катедрі є кабінет профілактичної медицини та бібліотека. В 1929 р. почато роботу над закладанням Всеукраїнського Музею Гігієни та Санітарії (відкрити гадають на ювілейне свято ВУАН).

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ХІРУРГІЇ

Київ, Медичний інститут

Керівник катедри проф. Писемський Г. Ф. Дійсні члени: Черняхівський Є. Г. Наукові співробітники: Ковтунович Г. П., Захар'євський В., Окрошарідзе М. Ю., Мардерштейн І. Г. і Дмитрух Я. Д. 4 аспіранти. Катедра у віданні Українського Наркомосу УСРР.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МОРФОЛОГІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Харків, вул. К. Лібкнекта, Медінститут

Заснована 1923 року. Секції: гістології та анатомії. Склад катедри: професор Рубашкін В. Я. (керівник катедри та секції гістології), проф. Воробйов В. П. (зав. секції анатомії), наукові співробітники: Шабодаш, Знаменський, Волинський, Аспіранти: Шахов, Журавльов, Хорунженко Т. Х., Гекер В. Д., Канторович і Шульман.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ФІЗІОЛОГІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ МЕДІНСТИТУТІ

Харків, Медінститут

Заснована 1924 року. Склад катедри: проф. Данилевич В. Я. (керівник катедра та секції нормальної фізіології), проф. Павлов М. М., проф. Репрев О. В., Альперн Д. Е., Постов Я. Я., Фольдберг, Псирровський, Кудрявцев Н. Н., Мищенко І. П., Приходькова Г. К., Черкас А. І., Добропольський Є. Є., Брікер Ф. І., Ломінковська М. М., Хударкінський В. І., Чарний А. А., Супотницька Ц. І., Лейтес. Аспіранти: Воробйов А. Н., Туткевич Л. М., Каменев М. Я., Рейнгольд А. К., Петровський Ю. О., Рябов О. А.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПСИХОНЕВРОЛОГІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ МЕДІНСТИТУТІ (З СЕКЦІЄЮ ПСИХІЯТРІЇ)

Харків, Медінститут

Заснована 1924 року. Склад катедри: проф. Гейманович, Грінштейн А. і Платонов К. Наукові співробітники: Лещенко, Пейліхер, Золотона, Квінт Л., Бейлли, Губергріц і Евзерова К. При катедрі 24 аспіранти. Секція психіатрії. Керівник секції проф. Протопопов В. Наукові співробітники Ільєн Я. Г. і Андерс Л. І. Аспіранти: Лепцильський О. Л., Гольденберг Л., Лазарев І. В., Гук О. Д., Кравцов А. М.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА КЛІНІЧНОЇ І ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МЕДИЦИНІ ПРИ ОДЕСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Одеса, Медінститут, вул. Самуєлі, № 4

Засновано 1923 року. Склад катедри: Філатов В. П. (керівник), Дмитренко Л. Ф., Лавров Д. М. (керівник секції). Дійсні члени: Вербицький В. Н., Корнман Г. Є., Ставракі В. Є., Крамаренко Є. Ю., Покотило В. Л., Орлов В. І., Винокуров І. Я., Маркелов Г. І. Наукові співробітники: Мармормітейн М. М., Фішер Є. М., Наливкин П. А., Парадато Л. Л., Цикуленко М. К., Ясиновський М. А., Зар-

нинський Е. А., Луріє Г. С., Херсонський Р. А. і Зільберберг М. А. Аспіранти: Бакал С. А., Каминський В., Лейчик М. С., Брайловський С. М., Смеречинський Т. М., Ашкінадзе Ф. А., Преображенський П. М., Шмулян Л. П., Гінковський В. М., Корсун С. А., Солом'янний Б. М., Бабадаглій А. Х., Левіна Ц. А., Сенчінк В. І., Бандурівська Н. Х.

Катедра має п'ять секцій: офтальмології (керівник Філатов В. П., хірургії (керівник Покотило В. Л.), терапії (керівник Дмитренко Л. Ф., фармакології з бальнеологією (керівник Брусиловський Е. М.) і неврології (керівник Маркелов І. І.).

Бюджет катедри 1928-29 р.—14.090 карб.

Праці катедри за час 1923—1929 р. друкувалося в таких журналах: «Вестник хирургии», «Современная медицина», «Врачебное дело», «Р.О.Ж.», «Новый хирургический архив», «Современная психоневрология», «Медицинский биологический журнал», «Обозрение психиатрии», «Южный медицинский журнал», «Курортное дело», «Одесский медицинский журнал», «Українські медичні вісті», а також у медичних закордонних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ГІГІЕНИ

Харків, Медичний інститут, вул. К. Лібкнехта

Заснована 1925-26 академічного року. Складається з трьох секцій: 1. Професійної гігієни (Зав. проф. Каган Е. М., науковий співробітник д-р Міллер С. В.); 2. Експериментальної гігієни (Зав. проф. Каган Е. М., дійсні члени катедри д-р Зільбер Я. М.) і 3. Соціальної гігієни (Зав. проф. Томілін С. А., науковий співробітник єфімов Д. І.). Зав. катедри проф. Каган Е. М.

Катедра при Українаці, утримується її коштом, а головним чином використовує засоби інститутів НКЗдоров'я.

Катедра виконала такі роботи: «Сравнительное изучение энергетических затрат у работах при комбайнерной системе и вручную при сборке борон на заводе «Серги и Молот», «Изучение санитарно-экономического состояния и санитарного быта села Полтавского округа», «Биохимические изменения при мышечной работе», «Выборочное обследование по изучению алкоголизма на Украине», «Санитарная оценка некоторых демографических показателей на Украине» та інші.

Праці друкується в різних мед. журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ХІРУРГІЇ ХАРКІВСЬКОГО МЕДІНСТИТУТУ

Харків, Клінічний городок

Заснована 1923 року. З 1924 року три секції: 1. Експериментальна (Зав. проф. Шамов В. Н. Дійсні члени проф. Шамайдін М. Н.,

приват-доцент Корхов І. П., Коган-Ясний), 2. Клінічна (Зав. проф. Кудінцев І. В. Дійсні члени: проф. Пржевальський Б. Г., Філіопов Н. Н., Войташевський Я. П.) і з. Офтальмологічна (тимч. зав. (д-р) Замковський Я. Г.). Завідувач катедри профес. Шамов В. Н. Наукові співробітники катедри: Александровський, Вороний Ю. Ю., Монастиркін Г. В., Федоров Г. Г. і Федоровський А. А.

Катедра у віданні Українауки, використовує клінічний та лабораторний матеріал відповідних клінік (факультетської, хірургічної і офтальмологічної) медінституту.

Секція експериментальної хірургії в основному розробляє питання пересадження тканин і органів, а також вивчає проблему рецистентності хірургічних хворих.

Клінічна секція до пляну своєї роботи заводить вивчення клініки хірургічних хворих.

Офтальмологічна секція провадить детальну розробку анатомії та фізіології ока, а також питань консервативного та оперативного лікування в зв'язку з клінікою.

На ближчий час накреслені основні теми: вивчити питання пересаджування залоз внутрішньої секреції, вивчити методи пересаджування залоз від трупів і конституційні особливості відхилення в функціях найважливіших систем і органів, що впливають на риск хірургічних операцій.

Праці катедри дружаться в хірургічних та загальномедичних журналах поточної руської, української та чужоземної літератури.

КАТЕДРА Й ЛЯБОРАТОРІЯ МЕДИЧНОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ ХАРКІВСЬКОГО МЕДІНСТИТУТУ

Харків, вул. К. Лібкнехта, Медінститут

Заснована 1913 року. Зав. катедри проф. Гріньов Д. П. Старшина, асистент д-р Утевська С. Л., асистенти д-р Миронов С. Г., Баранова Р. І., Деркач В. С.

Катедра є науково-допомічна установа при Медичному інституті і утримується коштами Наркомосу.

Катедра провадить науково-дослідницьку роботу в різних наукових проблемах і науково-практичних питаннях в галузі мікробіології та імунітету.

За 1926-27 р. проведено такі роботи: «Изменение крови и окислительные процессы при экспериментальном туберкулезе», «Спирохеты и спирохезоиды в полости рта», «Роль и значение стафилокока в полости рта».

Роботи 1928 року провадилися в питаннях про обмін речовин у мікробів та в питаннях про антиномікотичні грибки в ротовій дупліні тощо.

На більшій час накреслено теми з питань про анаеробні мікро-роби, обмін у мікробів і дальші роботи з імунітету.

Праці катедри друкується в руських і чужоземних журналах («Клиническая медицина», «Врачебное дело» тощо).

КАТЕДРА ФІЗІОЛОГІЧНОЇ ХЕМІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Ветеринарний майдан, Хемічний корпус

Завідувач катедри проф. Паладін О. В. Асистенти катедри: д-ри Нормарк П. Р., Кудрявцева А. І., Городинська Г. Я.

Останніми роками катедра провела такі науково-дослідницькі роботи:

Вивчення питань харчування, вітамінового голодування, питання внутрішньої секреції. Добування інсулуїна. Застосування інсулуїна за лікування діабету в клініці. Вивчення біохемії мозку.

Надруковано такі роботи: Вплив інсулуїна на азотистий обмін. Вплив дифтеритного токсину на ферменти крові. Ліпаза крові теплокровних тварин. Ліпаза крові за імунізації проти сибірки. Про хемічну топографію мозку. Мікрометодика ліпідів мозку. Вплив деяких наркотичних речовин на хемічний склад мозку.

Проведено і провадяться такі роботи: Адсорбція туберкуліну еритроцитами нормальних і туберкульозних тварин. Адсорбція малійні еритроцитами теплокровних тварин. Біохемія спиновомозкової рідини за прогресивного паралічу, азотистий обмін за шізофранії. Динаміка фосфору крові.

На більше п'ятиріччя накреслюється розробити такі питання: втома, харчування, вітамінове голодування, біохемія мозку, біохемія спиновомозкової рідини за різного патологічного стану.

Праці друкується в руських журналах: «Врачебное дело», «Журнал экспериментальной биологии и медицины», «Медико-биологический журнал», «Ветеринарное дело», та в чужоземних.

Дослідницьку роботу катедра провадить коштом засобів, що відпускає медінститут за кошторисом Наркомосвіти.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА БАКТЕРІОЛОГІЇ ТА ЕПІЗООТОЛОГІЇ

Харків, 1-й Сан.-бакт. інститут, Пушкінська, № 14

Заснована 1925 року. Шість секцій: 1. Експериментальної мікробіології (проф. Златогоров С. І.). 2. Медичної бактеріології (проф. Грін'єв Д. П.). 3. Імунобіології (д-р Єрмілов А. П.). 4. Епідеміології

(д-р Солов'йов М. Н.) і 5. Ветеринарної бактеріології та Епізоотології (проф. Орлов Ф. Н.). Дійсні члени катедри: проф. Іванов П. А., д-ри Бурова А. Є., Глузман М. І., Кандиба Л. Л., Цехновіцер М. М.

Наукові співробітники: д-ри Васильєва В. Н., Деркач В. С., Миронов С. П., Наследицова С. І., Петренко І. Г., Утевська С. Аспіранти: Бойков Б. В., Грицай П. К., Іскра А. М., Кустанович Б. Я., Шур Р. М.

Катедра міститься в лабораторіях санітарно-бактеріологічного інституту Наркомздоров'я, медичного та ветеринарного інститутів і користується їхнім обладнанням для науково-дослідницької роботи. К-ра у віданні Українауки. Наслідки роботи катедри друкуються в медичних та ветеринарних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА НОРМАЛЬНОЇ І ПАТОЛОГІЧНОЇ МОРФОЛОГІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКУМУ ВЕТЕРИНАРНОМУ ІНСТИТУТУ

Харків, вул. К. Лібкнехта, Ветеринарний інститут

Заснована 1925 року. Секції катедри: 1. Нормальної анатомії (проф. Поручиков Д. П.). 2. Гістології (проф. Лисицький Є. Ф.). 3. Патологічної анатомії (проф. Крахт-Палеев П. М.) і 4. М'ясознавства (проф. Петров О. М.).

Зав. катедри проф. Лисицький Є. Ф.

Катедра у віданні Українауки на держбюджеті.

Роботи, що виконала катедра останніми роками:

- 1) постачання шкільним закладам кістяків і різних препаратів;
- 2) гістологічна метода вивчення конституції та спадковості у тварин;
- 3) патолого-анатомічні зміни у тварин за отруєння отрутними речовинами, що розвиваються в м'ясних і рибних продуктах;
- 4) фізико-хемічні особливості м'яса різних тварин, птиць і риби.

На більші роки накреслено:

- a) дальша робота, (зв'язана з Полтавською досвідною станцією), щоб поліпшити беконову свиню і підвищити якість овечої вовни;
- b) фізико-хемічна оцінка м'яса як продукта харчування.

Праці надруковано в журналах: «Ветеринарное дело», «Практическая медицина», «Вісник сільсько-господарської науки» та інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕРИНАРІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКУМУ ВЕТЕРИНАРНОМУ ІНСТИТУТУ

Харків, Ветеринарний інститут, вул. Лібкнехта

Засновано 1925 року. Секції: терапії і хірургії. Склад катедри: профес. Мальцев М. Д. (керівник), Самоделкін Н. І., Богданов М. М., Преображенський А. Аспіранти: Магда І. І. Маслаковець П. О., Пан-

ченко А. В., Шестопалов М. П., Герман В. О., Кедров В. К., Корнієнко С. М.

Катедра у віданні Українки (бюджет на 1928-29 р.—1.450 крб.).

Праці катедри надруковані окремими виданнями і в журналі «Ветеринарне діло», «Вестник современной ветеринарии» та в інші.

БЮРО ПСИХОТЕХНІКИ ДОНЕЦЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЬ

Харків, майдан Феєрбаха, № 7

Засноване 1927 р. Основні наукові співробітники бюро: Добровольський Є. Є.—психофізіологія, Крисенко І.—психологія, Михайлова Ф. А.—фізіологія. Зав. бюро Добровольський Є. Є. (дієсний член науково-дослідчої катедри фізіології).

Діяльність бюро оплачується із сум експлуатаційних витрат Лориляну (блізько—20.000 крб. на рік).

При бюрі є психофізіологічна лабораторія та вагон—пересувна лабораторія для роботи по лінії.

Бюро провадить психотехнічне випробовування окремих професій транспорту і вивчає методи психотехнічної аналізи. За 1927-28 р. проведено випробовування агентів руху, вивчено загальну обдарованість та технічні здібності школярів ФЗУ та профшкіл Донецьких залізниць. Бюро випустило три формуляри для тестового випробування різних залізничних професій.

БЮРО ПСИХОТЕХНІКИ ПРАВЛІННЯ ПІВДЕННИХ ЗАЛІЗНИЦЬ

Харків

Засновано 1925 року. Основні наукові співробітники: Зав. бюро д-р Ряснянський М. П., психоневролог д-р Борисенко В. П. і Долголова Л. Н. педагог-психолог.

Бюро є при правлінні південних залізниць, на його кошторисі. Витрати на утримання бюро 20.000 крб. на рік. Основні завдання бюро—психотехнічні дослідження окремих виробничих груп і розробка питань психотехнічного добору.

Щодо цього бюро провело таку роботу: 1. Цихотехнічні дослідження загальної обдареності учнів залізничних шкіл професії. 2. Дослідження рагівничо-конторських службовців південних залізниць. 3. Дослідження паровозних машиністів. 4. Вироблення психотехнічних орієнтовних стандартів для телефоністів і чергових станцій.

Крім того бюро провадило роботу в галузі уточнення методів психотехнічних досліджень і вивчення залізничних подій з психотехнічного погляду.

На більшій час плян робіт передбачає: а) запровадити психотехнічні методи навчання в школах і на підприємствах; б) зробити досвід запровадження психотехнічного профдоробу службовців, приступивши до руху.

Наслідки робіт друкується в журналах: «Транспорт України», «Транспорт и хозяйство», «Современная психоневрология».

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КАБІНЕТ ВИВЧЕННЯ ЗЛОЧИННОСТИ ТА ЗЛОЧИНЦЯ ПРИ УПРАВЛІННІ ПОПРАВНО-ТРУДОВИМИ УСТАНО- ВАМИ УКРАЇНИ.

Одеса, Вел.-Фонтанська дорога, № 3.

Заснований 1924 року. Зав. кабінету соціолог проф. Френкель О. П. Співробітники—лікар-психіятр Халецький А. М., лікар-психіястр правник Красуський В. С., антрополог доктор Юдилевич Л. А.

Кабінет у віданні Наркомвнісправ. Бюджет близько—4.400 крб. на рік. Кабінет провадить науково-дослідницьку роботу в галузі вивчення злочинності як соціального явища, вивчення психології праволовомів і заходів пенітенціарного впливу. окремі статті й роботи друкуються в московському збірникові «Проблемы преступности», у журналі «Право и жизнь» та в журналі «Вісник радищкої юстиції».

Із кабінету вийшли два збірники праць як штатних співробітників, так і не штатних наукових робітників, що беруть участь у науковій діяльності кабінету. У збірниках вміщено: проф. Френкель—«Социально-этические понятия вора», її ж «Убийца из-за экономических мотивов», д-р Халецький «Психология хулиганства». Проф. Френкель і д-р Халецький «К методике исследования правонарушителей» та інші. Готується до друку—д-р Красуський і д-р Халецький—«Механизм социальной защиты в жизни беспризорных».

ШПИТАЛЬНА НЕРВОВА КЛІНІКА ХАРКІВСЬКОГО МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Харків, Мед. Інститут

Заснована 1924 року. Директор клініки проф. Грінштейн А. М. Асистенти: д-ри Квінт Л. А., Залкан Д. М., Євзерова Е. К., Попова Н. А.

Клініка у віданні Харківського медичного інституту, організовано зв'язана з психоневрологічною науково-дослідчою катедрою, утримується за кошторисом Наркомосу.

Клініка поруч навчальної роботи провадить наукову роботу в галузі дослідження та вивчення етіології і семіотики нервових хвороб.

Наукові робітники клініки оголосили за минулий рік 16 робіт із зазначених галузей, і на більшій час накреслено роботи в тому ж напрямкові. Праці клініки друкується в руських медичних журналах: «Врачебное дело», «Современная психоневрология», та в чужоземних: «Deut. Zeitschr. f. Nervenheil», «Arch. f. Psych», «Monatschrift f. Psychiatrie» та інші.

ЛЯБОРАТОРІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГІГІЄНИ КІЇВСЬКОГО МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Київ, вул. Короленка, 58, середній двір

Заснована 1923 року. Наукові співробітники лікарі: Кудрицький Н. А. (гігієна виховання), приват-доцент Лебедев В. О. (гігієна військової праці), Драпалюк С. І. (фізіологія праці), Вітте Н. К. (гігієна сільської праці); хемік Лазаркевич Н. О. (професійна токсикологія).

Лябораторія у віданні Київського медичного інституту; витрати на науково-дослідницькі роботи робиться із коштів інституту. Лябораторія проводить роботу в двох основних напрямках: у науково-дослідницькому та педагогічному. Проблеми науково-дослідницького характеру проробляє лябораторія на завдання Окр. РСІ, окружної ради НОП, військового урядництва, окрінспектури охорони здоров'я, станції сільсько-гospодарського працевнавства тощо.

Лябораторія провела роботу в питаннях вивчення харчування сільсько-гospодарського пролетарія, продуктивності праці на бурякових плянтаціях, промислового травматизму в сільському господарстві, раціоналізації режиму дня в Червоній армії, енергетичної оцінки різних робіт військових професій, впливу промислових отрут на жіночий організм тощо.

Праці лябораторії друкується в журналах «Українські медичні вісті», «Профилактическая медицина», «Гигиена труда» тощо. Видано окремий збірник праць за 1926 рік.

Педагогічна функція лябораторії полягає в тому, що лябораторія керує курсами професійної гігієни і низкою інших необов'язкових курсів, запроваджує поглиблene семінарське пророблення питань, що увіходять у коло видання лябораторії.

ЛЯБОРАТОРІЯ ЛУГАНСЬКОГО ОКРУЖНОГО ВІДДІЛУ ПРАЦІ

Луганське, вул. І. Маркса

Заснована 1925 року. Зав. лябораторії інженер-хемік—Бах Е. І.

Завдання лябораторії—вивчати умови праці, виробничі шкідливості з санітарно-технічного та санітарно-гігієнічного погляду. Крім того, лябораторія виконує низку дослідницьких робіт, звязаних з

поточним санітарно-технічним наглядом за виробництвом і підприємствами.

Більше як за два роки проведено роботи в справі вивчення:

- а) умовин праці в окремих цехах паровоузбудівельного заводу;
- б) умовин праці жінок на емальзаводі;
- в) умовин праці вибійників в антрацитових копальннях;
- г) умови праці в кокусовій дробарці металургійного завду та інш.

На більшій час накреслено продовжувати вказані роботи—вивчати метеорологічний фактор у шахтах, вивчати умовини праці на кокусобензолових заводах.

Праці друкується в журналах: «Санитарная охрана труда» (Харків) і «Гигиена труда» (Москва).

Лябораторія утримується коштом Наркомпраці і почасти за трохи від самоокупності.

ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ САНІТАРНІЙ ІНСПЕКЦІЇ КИЇВСЬКОГО ОКРУГЛІЛУ ПРАЦІ

Київ, Пушкінська, № 4

Заснована 1925 року. Санітарні інспектори Соловйов Н. В., Зайчик В. І., Брагинський П. Л., Фішман К. Л. Зав. лябораторії—Соловйов Н. В.

Лябораторія утримується на спеціальні кошти Наркомпраці.

Лябораторія виконує поточну роботу, зв'язану з санітарним наглядом за підприємствами, і плянову роботу—вивчає умовини праці.

Основні роботи, що вийшли з лябораторії: Н. В. Соловйов—«Санитарное состояние киевских типографий», Беленькая К. Б.—«Исследование пыли на 5-й махорочной фабрике в Киеве»; Фішман К. П.—«Санитарные условия труда на мельнице в Киеве»; її же—«Условия труда и профвредности на кожзаводах Киевщины»; Брагинський П. Л.—«Температурные условия труда в закалочных печах стеклозаводов Киевщины»; його же—«Заболевания носоглотки у рабочих лабораторий керамических красок Фарфор-Фаянс треста»; Зайчик В. І.—«Профвредности на киевском асфальтовом заводе Коксобензола».

Праці лябораторії друкується в журналах: «Гигиена труда», «Санитарная охрана труда», «Сборник работ санинспекции на Украине», «Профилактическая медицина», «Врачебное дело» тощо.

На більшій час накреслено такі теми: умови праці на київській каналізації; вентиляційні установки на заводах Київщини; вивчення умов праці робітників медико-санітарної справи; умови праці робітників харчової промисловості.

ЛЯБОРАТОРІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГІГІЕНИ ТА ФІЗІОЛОГІЇ ПРАЦІ

Дніпропетровське, Комсомольська вул., № 52

Заснована 1923 року. Зав. лабораторії лікар Арановський С. Наукових співробітників—5. Лабораторія у віданні Дніпропетровського окружного відділу праці, по підвідділу охорони праці, на держбюджеті за кошторисом Наркомпраці.

Основні завдання лабораторії—вивчати умови праці та виробництва з санітарно-технічного та санітарно-гігієнічного боку, а також розробляти методи вивчення шкідливих факторів виробництва та способів їх позбутися. У цьому напрямку лабораторія розробила матеріали вивчення умов праці та побуту на різних підприємствах (Криворізькі залізні рудники, цегляне виробництво, доменне, трубопрокатне, дротяно-цивільове, суперфосфатне та інші); обслідувано санітарно-гігієнічний стан шлакових будівель у робітничих селищах, умов харчування в громадських юнацтвах тощо.

На ближчий час накреслено: а) вивчити травматизм, б) розробити матеріали про профотруєння, в) вивчити працю підлітків, г) вивчити вентиляційні установки з погляду їхньої санітарної вартості, г) вивчити шлаковий, газовий, світловий і метеорологічний фактори, вивчити шкідливість праці рентгенологів та інші.

Звіти про наслідки проведеної роботи друкується в журналах: «Гигієна труда», «Санитарная охрана труда», «Врачебное дело», «Профилактическая медицина», «Днепропетровский меджурнал».

ЛЯБОРАТОРІЯ СТАЛІНСЬКОГО ОКРУЖНОГО ВІДДІЛУ ПРАЦІ.

Сталінє

Засновано 1920 року: Старший санітарний інспектор—Бас В., зав. лабораторії—Пушко. У віданні окрвідділу праці, утримується на гроши Наркомпраці.

Роботи лабораторії скеровані на вивчення промисловості Сталінської округи з санітарно-технічного погляду, а також умовин праці на окремих підприємствах. Досліджено шахти як до температурних умовин, запорошеності й вентиляції, гарячі дехи металургійного заводу, умовини праці на кокусобензолових заводах.

На ближчий час накреслено такі теми: умови праці на цементових заводах, метеорологічний фактор у шахтах з природною вентиляцією, умови освітленості в шахтах у зв'язку з застосуванням акумуляторних ламп на шахтах третьої категорії.

Праці друкується в журналі «Гигієна труда» і збірниках робіт санінспекцій на Україні.

ЛЯБОРАТОРІЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ І РЕФЛЕКСОЛОГІЇ ОДЕСЬКОГО ІНСТИТУTU НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Одеса, вул. Комінтерну, № 5

Заснована 1905 року. Складається з лябораторії експериментальної психології та рефлексологічної лябораторії. Зав. професор, доктор медицини Шевалев Є. О. Асистент біолог—Елькін Д. Г.

Лябораторія у віданні Одеського ін-ту народної освіти, ща держ. бюджет. За останні 10 років лябораторія проробляла питання, скеровані на те, щоб вивчити особливості дорослої людини й дитини, головним чином у галузі процесів пам'яті, орієнтування щодо часу та простору, процесів сприймання. Друга група робіт об'ємнає питання психотехніки (психотехнічні дослідження окремих професій, груп та інш.).

Праці друкується в журналі «Труды научного общества рефлексологии, педологии и психологии им. акад. Бехтерева». Надруковані роботи: проф. Е. Шевалев—«Психическая активность»; «О концепции рефлексе», «Психотехническое исследование студентов медиков»; Д. Елькін—«О влиянии коллектива на процесс памяти», «Ориентация ребенка во временных отношениях», «О влиянии коллектива на процесс восприятия» та інші. Закінчується робота психотехнічного добору в школі ФЗУ.

КАБІНЕТ ПРОФЕСІЙНОЇ ГІГІЄНИ ПРИ КИЇВСЬКОМУ ПОЛІТЕХНІЧНУМУ ІНСТИТУТІ

Київ, Політехнічний Інститут

Заснований 1926 року. Зав. кабінету лікар-гігієніст—Лебедев В. О., лябортант—Шикович К. А.

Кабінет розробив питання про освітлення підприємств м. Києва і про значення атмосферного фактору в пекарнях. На більчий час накреслено далі вивчати санітарно-гігієнічні умовини, роботи в пекарнях.

Наукові роботи друкуються в журналах: «Гигієна труда», «Українські медичні вісті».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ВІДДІЛ КИЇВСЬКОЇ ОКРУЖНОЇ ІНСПЕКТУРИ ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

Київ, Червоноармійська, № 1

Заснований 1926-27 р. Складається з чотирьох секцій: 1. Содіальної гігієни (проф. Каган С. С.). 2. Клініко-обслідувальний (проф. Свенсон М. О.). 3. Професійної гігієни і 4. Статистичний відділ (проф. Чорний Б. О.).

Відділ фінансується коштом лікувального фонду меддопомоги застрахованим.

Відділ провадить науково-дослідницьку роботу в галузі вивчення професійної патології окремих виробничих груп. На ближчий час накреслено основні роботи в справі вивчення професійної шкідності цукрового виробництва.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ КАБІНЕТ УПРАВЛІННЯ РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКОЇ МІЛІЦІЇ УСРР

Харків, вул. Чернишевська, № 23-б

Заснований 1922 року. Складається з 4 відділів: 1. Центральне реєстраційне бюро; 2. Фотолабораторія; 3. Статистичний відділ і 4. Науково-показовий музей.

Основні співробітники: Іванов В. Я., Старцев-Левицький Б. І., Грицикевич В. В. і Бризгалін А. О.

Кабінет у віданні Наркомвінсправ; бюджет—близько 5.000 карб. на рік.

Роботу провадиться в галузі застосування наукових метод для розкриття злочинів та запобігання ним.

На ближчий час накреслено: вивчити способи фіксування слідів злочинів, монодактилоскопічна система реєстрації, застосування радіо-телефонії та радіо-телеграфії в боротьбі з кримінальною злочиністю.

За участю кабінету видано: проф. Бокаріус—«Научный осмотр трупа», його ж—«Справочный альбом словесного портрета».

ОКРУЖНА ВІЙСЬКОВО-ВЕТЕРИНАРНА БАКТЕРІОЛОГІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ № 3 УВО

Київ, Тимофіївська вул., № 3

Засновано 1919 р. Зав. лябораторії Пінус А. А. Помічники зава Казанський І. І. і Рубіцький Є. Н.

Адміністративно лябораторія підлягає Військово-ветеринарному управлінню УВО; спеціально як лябораторія підлягає Ветеринарно-мікробіологічному інститутові РСЧА (Ленінград). Утримується коштом військового урядництва.

Розроблені такі теми:

а) вірулентність патологічно-анатомічного матеріалу від знищуваних підозрілих на саркозе;

б) питання патологічної гістології саркози;

в) *Halmoproteus Columboe* в туркестанських голубів.

На ближчий час накреслені такі теми:

1. Експериментальні гранулеми в тканинних культурах.
2. Експериментальний гідронефроз.
3. Вакцинація голубів проти віспи та дифтериту.

Праці друкується в журналах: «Практическая ветеринария и коневодство»—1926 р., № 1 та Zeitschrift für Infektionskrankheiten der Haustiere, т. XXX, Heft ½ 1926 р.

САНІТАРНИЙ КАБІНЕТ ОДЕСЬКОЇ ІНСПЕКЦІЇ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Одеса, вул. Червоної Гвардії, № 4

Заснований 1922 року. У віданні окружного відділу праці, під безпосереднім керівництвом старшого санітарного інспектора (лікар Гольдарбайтер М. Л.). Інші співробітники: старший технічний інспектор інженер Маєвський М. М., хемік-біолог—Розенталь С. М. Кабінет існує коштом Наркомпраці.

Кабінет провадить роботи в питаннях охорони праці (промислова санітарія, гігієна праці та техніка безпеки). Кабінет провадив роботи—обслідував умови праці на тютюновому виробництві в зв'язку з роботою жінок та їхнім материнством; канатного та суперфосфатного виробництва. Провадилися також роботи в справі вивчення коркового та лінолеумного виробництва.

У пляні праці на ближче майбутнє—вивчення цукрографічної продукції і значення метеорологічних факторів у деяких виробництвах.

Праці кабінету вміщуються в журналах: «Гигиена труда», «Профилактическая медицина», «Врачебное дело», в збірників праць сантехнічної інспекції України.

ФІЛІЯЛ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ІНСТИТУТУ ГІГІЄНИ ТА ПАТОЛОГІЇ ПРАЦІ

Сталіне

Заснований 1925 року. Відділи: 1. Клінічний, з кабінетами терапевтичним, легенів, нервовим, очним та вушним (д-р Ковалеров і. М., Співак Л. О., Еделева М. І., Балабаніна Л. К., Бакіновський Н. В.). 2. Професійно-гігієнічний з хемічною лабораторією (Картман М. К., Гросман С. О.) 3. Гістопатологічний з експериментальним відділом (Равін В. А.) 4. Статистичний (Грановський С. Г.) і 5. Бібліотечно-музейний (Центер О. І.).

Директор філіялу доктор Штрум І. Я.

Філіял у віданні Наркомадоров'я, на коштах державного республіканського фонду на медпомому застрахованім; бюджет—близько 95.000 крб. на рік.

Проведено роботи в справі вивчення профіліїни і профпатології гарячих робіт мартенівського, рейкового та залізопрокатного цехів Сталіцького металургійного заводу. Провадиться додаткове обслі-

дування гарячих цехів і клінічне обслідування хемічної промисловості.

Накреслено найближчим часом вивчити умови праці в гірничій промисловості. Звіти про працю друкується в збірниках Українського державного інституту гігієни та патології праці.

ОДЕСЬКИЙ КРАЄВІЙ ІНСТИТУТ ПАТОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ТРУДА

Одеса, вул. Свердлова, № 25

Засновано 1925 року як філію Українського Державного Інституту робітничої медицини, а з 1928-29 р. як краєвий інститут. Структура: а) полікл.-обслід. відділ, б) хеміко-гігієнічний від., в) фізіологічний від., г) психо-техніч. і д) статистичний відділ. При інституті є музей і бібліотека. Директор ін-ту Левонтин Н. Г., наукові співробітники—зав. відділів Бурштейн А. І. (хем. гігієна), Маєвський В. Є. (фізіолог), Дизик Є. Я. (психотехн.), Каган Ф. С. та Патлажен М. М. Ін-тут під орудою Окруждоровінспекції НКОЗ, бюджет на 1928-29 р.—52.000 карб. Звіти про наукові праці Ін-ту друковано в таких журналах: «Гигиена труда» 1926 р. та 1928 р., «Профилактическая медицина» 1928 р., «Венер. и Дермат.» 1928 р., «Сборник Окруждрава г. Одессы в. I», «Biochemische Zeitschrift»—1928 р., «Arbeitsphysiologie»—1928 р. та інші.

ЛЯБОРАТОРІЯ РЕФЛЕКСОЛОГІЇ (НЕВРОФІЗІОЛОГІЇ) ВУАН

Київ, вул. Короленка, 35

Засновано 11/XI 1925 р.

Один штатний науковий співробітник.

Завдання цеї установи полягають в тому, щоб різними методами досліджувати вищу нервову діяльність тварин і людини вивчати функції організму, як чогось цілокущного, висвітлювати механізми, що зрівноважують його з оточенням—пристосовувати його до умов життя.

Бюджет 1928-29 р.—2.275 карб.

Дослідження—переведено й почасті вже надруковано декілька експериментальних праць на теми—типи нервової системи, зростання ваги тварин при сумісному й роздільному вихованні, відмологування тварин та їхня вища нервова діяльність; деякі риси мови, як форми поводження, відмологування тварин та вироблення нових умовних рефлексів, чи спадкується умовні рефлекси, типи нервової системи та зовнішнє поводження тварин, дослідження передавання дітьми на площині просторових форм, дослідження передавання дітьми на площині обсягових форм, дослідження пісування ними ліній і площинних форм, до питання за проводники умовних рефлексів та інші.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

УСТАНОВИ ІІІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ВІДДІЛУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

**ДЕМОГРАФІЧНИЙ ІНСТИТУТ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
АКАДЕМІЇ НАУК**

Київ, вул. Жертв Революції, 23

Засновано 1/І-1919 р. Директор—акад. Птуха М. В., наукові співробітники штатні—Пустоход П. І., Резніков В. Ф., Трацевський М. М.; нештатні—Воблий В. К., Корчак-Чепурківський Ю. С., Масютин Ю. М., Хоменко А. П., статистик—Головін П. С. Інститут при ІІІ Соціально-Економічному Відділі ВУАН. Бюджет 6.300 крб. на рік (без утримання персоналу).

Інститут працює над розробленням статистичних даних про людність України в сучасному та минулому. Робота провадиться в 3 напрямках: 1) розроблення статистичної методології, 2) наукове опрацювання статистичних відомостей і 3) критичне опрацювання їх видання джерел про людність України. Надруковано 6 томів «Праці», закінчується друком 7 і 8. З них 2—«Демографічні збірники»—містять різні статті співробітників Інституту (про рух людності на Україні, м. Київ, професійну статистику, бібліографію за 1914—1928 рр.); з монографії акад. М. В. Птухи (про людність Київщини, смертність на Україні та в Росії) та з критично опрацьовані джерела. Окрім того надруковані таблиці смертності для України в т. I «Записок» Відділу, й теоретична розвідка М. В. Птухи про індекси плюбності—в Бюлетені Київського Сталбюро.

Нині інститут працює головно над систематичним обробленням матеріалів для серії «Людність України», перший том якої вийде в 1929-30 р. (людність в 1897—1927 рр.) та над темами, з нею зв'язаними (бібліографія, монографічне розроблення окремих питань тощо). Протягом п'ятиріччя має закінчити видання цієї серії (6 томів), а також видавати щороку 1 том «Збірника» та 4 тома матеріалів. У збірниках освітлені будуть різні проблеми щодо людності України, зокрема смертність за пореволюційних часів, праця

в сільському господарстві, шлюбність та розлучність, народженість тощо. Серія «Людність України», на щільності даних переписів і поточній реєстрації, дасть ґрунтовне освітлення всіх проблем щодо населення України. Окремий том присвячено буде професіям та зайняттям людности, другий—історичному отгляду ІІ до кінця XIX ст.

Звіти про діяльність Інституту друкую щороку в звітах III Відділу ВУАН; результати робіт, головне, в своїх «Працях» (т. I—VIII, 1925—1929 р.р.).

КОМІСІЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ ЗАХІДНО-РУСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ПРАВА ПРИ ВУАН

Київ, вул. Короленка, 54

Засновано 1919 року. Голова Комісії—акад. М. П. Василенко, штатні наукові співробітники С. Іваницький та Л. Окиншевич. Неплатні постійні співробітники—I. Ю. Черкаський, М. Тищенко, В. Романовський, В. Новицький, П. Сосенко, В. Гришко.

Комісія видала 6 томів своїх «Праць» та 1 том матеріалів до історії українського права. Крім науково-дослідчої роботи має на меті й науково-популяризаційні завдання й з цією метоюgotує популярний синтетичний курс історії українського права.

Як одну з своїх установ Комісію утримує Академія Наук.

КОМІСІЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ЗВИЧАЄВОГО ПРАВА УКРАЇНИ ПРИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ ВІДДІЛІ ВУАН

Київ

Засновано 1919 року. 1926 утворено дві секції публічного звичаєвого права і приватного звичаєвого права. Голова Комісії акад. О. О. Маліновський (історія прав), керівник проф. А. Е. Кристер (право), штатні наукові співробітники—С. Г. Борисенок (право), В. А. Іаминський (етнограф); піштатні співробітники—Е. В. Саченко-Сакун, М. І. Сікорський, М. М. Товстоліс, Б. О. Яловський, Р. А. Безпалов, Е. М. Єзерський; тимчасові співробітники—О. С. Добров, Ф. В. Станішевський, М. П. Левицький, М. Е. Шрамченко, В. І. Базилевич, В. Г. Кравченко, В. В. Воблий, О. М. Чечот, М. М. Садовський, М. Я. Рожківський, Н. М. Александров, А. С. Ярошевський.

Протягом найближчого п'ятиріччя комісія гадає вивчати звичаєве право щодо селянського двору й землекористування, найманої праці на селі і в містах, юрилічної організації колективних господарств.

Комісія видає праці про звичаєве право на Україні (1925 р.—1928 р. вип. I—III) з бюджету НКОСУ. Комісія дісталася в 1927—28 р. асигнування на суму 6.500 крб.

**КОМІСІЯ ДЛЯ ВИУЧУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ XVIII—XIX ст. в ЗВ'ЯЗКУ З ІСТОРІЄЮ
РЕВОЛЮЦІЙНОЇ БОРОТЬБИ**

Київ, ВУАН, вул. Чудновського, 2

Комісію засновано 1928-29 акад. р.

Особовий склад Комісії: Голова—акад. Д. І. Багалій; керівницький—проф. О. П. Отлоблін; члени—О. Д. Баталій-Татаринова (Харків), М. В. Горбань (Харків), проф. Н. Ю. Мірза-Авак'янц (Харків), акад. М. І. Яворський (Харків), Н. Д. Шолонська-Васильєнкова (Київ), В. О. Романовський (Київ), акад. М. С. Слаубченко (Одеса).

Завдання Комісії—дослідження соціально-економічної історії України та історії революційної боротьби на Україні XVIII—XIX ст. за новими архівними матеріалами.

Р. 1928-1929 Комісія працювала, як нештатна. За кошторисом на 1929-30 р., Комісії призначені на наукове устаткування науково-оперативні видатки та наукові відрядження—загалом 1.000 карбованців.

До 1/IX р. 1929 Комісія завершила основну організаційну роботу, склали п'ятирічного перспективного плана праці й зладили до друку перший випуск «Праць» Комісії (на 25 др. арк.) та перший том «Збірника» Комісії (на 20 др. арк.).

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ РАДЯНСЬКОГО ПРАВА

Київ, ВУАН

Засновано 1927 року. Голова Комісії—проф. Кристер А. Е.; наукові співробітники: Бутовський О. М., Гершонов М. М., Добров О. С., Єзерський Є. М., Карпеко В. В., Мітліно М. І., Співак С. І., Товстоліс М. М., Чорний В. Є., Яловський Б. О., Яновський В. Ф., Понажарський Д. М. Співробітники комісії брали участь у роботі над перетяdom Ц. К. та Зем. Код. Розроблено проект тез до спадкового права. Виготовлено до друку низку статей з різних галузей господарського плану, що мають вийти окремим збірником, виготовлено також до друку бібліографічний показник літератури з радянського права ч. I. Два збірники статей в адміністративного та земельного права друкується.

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ ВУАН

Київ, ВУАН

Засновано 1926 року. При собі має підкомісію місцевих фінансів і Комунального господарства. Особовий склад: ак. Л. М. Яснопольський (голова), В. В. Ігнатович (уч. секретар Комісії), пр. П. Л. Ковальсько (голова п/комісії), М. В. Стельмащенко (уч. секретар).

кар п/комісії); члени комісії: проф. Тікотін, пр. Мітінко, пр. Месерон, проф. Карпеко, проф. Равський.

Наукові співробітники комісії та п/комісії: Альтерсон С. Г., Височанський, Васютинський М. О., Ділов М. С., Добротаїв В. М., Щерман Е. І., Карцева Н. М., Карцев М. П., Крижанівський Ф. І., Левченко Я. Ш., Лобода В. А., Льзов В. Л., Модзилевський Я. С., Несмелов Ф. Я., Паленчук. Перетц Я. С., Рейнгард М. Д., Регірер А. М., Сімзен-Сичевський О. М., Сигал Б. В., Шапоровський Ю. М., Целтинеров Г., Тимошишин Є. Ф., Юрів П. Г., Яновський В. Ф.

Комісія проводить дослідчу роботу в різних галузях фінансів та комунального господарства. До цього часу вийшли з друку такі праці комісії та підкомісії: 1) Бібліографічний покажчик з держташбулью, 2) бібліографічний покажчик періодичної літератури з комун. господарства, 3) два томи праць членів та співробітників комісії, 4) господарство Києва в минулому та сучасному.

КОМІСІЯ ДЛЯ ВИУЧУВАННЯ НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Засновано 1927 року. Особовий склад: акад. К. Г. Воблий,—Голова, проф. Г. О. Кричченко—заступник голови; члени: Ярошевич А. І., проф. Сашевський Е. Д., проф. Ісаак'ян С. Г., проф. Курц Б. Г., проф. Диманштейн Я. Б., проф. Фомін П. І., проф. Чорний Б. О., Бобир-Буханівський Л. М., Руденський В. М., Ламонотов О. М., Середа Н. С., Тирановець В. С., Яворський І. П., Шпанбок В. О., Зильберман І. І. та секретар Комісії Г. М. Таран.

Комісія входить до складу установ III Відділу ВУАН і одержує кошти на свою роботу за його бюджетом.

Комісія розвиває свою діяльність у напрямку вивчення сучасних форм і проблем українського народного господарства та в зв'язку з цим важливіших даних його недавнього минулого.

Насідки своїх студій Комісія друкує у виданні «Праці Комісії для виучування Народного Господарства України», що виходять окремими випусками 1—2 рази на рік та в «Збірниках» Соціально-Економічного Відділу ВУАН.

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ ВУАН ДЛЯ ВИУЧУВАННЯ ПРОДУКЦІЙНИХ СІЛ УКРАЇНИ (УКОПС)

Київ, вул. Чудновського, 2

Засновано 1926 року. Склад президії: голова акад. Л. М. Яснопольський, заст. голови акад. К. К. Симінський, керівник—проф. А. І. Ярошевич, члени—акад. В. І. Липський, проф. Г. Г. Де-Метц, проф. С. Д. Сашевський. Склад плenуму—президія та проф. Д. О.

Белінг, акад. К. Г. Востоцький, акад. Є. П. Богачал, С. С. Дуван, акад. М. Т. Кащенко, акад. А. В. Корчак-Чепурківський, проф. Г. О. Кривченко, проф. Г. Г. Махов, акад. Є. В. Ошпоков, акад. В. І. Срезневський, С. М. Токарський, акад. П. А. Тутківський, проф. В. П. Уст'янцев, проф. О. К. Филиповський, акад. О. В. Фомін, акад. В. Т. Шапошников, М. В. Шарлемань, В. О. Шпанбок та голови всіх секцій.

Секції: 1) Лікарських і лікарсько-технічних рослин та акліматизації (голова акад. М. Т. Кащенко); 2) Картопляна (голова проф. П. О. Діброво), 3) Скотарства (голова проф. С. О. Іванов), 4) Мінеральної сировини (голова проф. Б. С. Лисін), 5) Тютюп-махорка (голова А. І. Ярошевич); 6) Олійних та текстильних рослин (голова проф. Г. О. Кривченко); 7) Лісова (голова проф. С. В. Алексєєв); 8) Хмільова (голова А. І. Ярошевич); 9) Рибництво (голова проф. Д. О. Белінг); 10) Цукрова (голова проф. С. Д. Сташевський); 11) Хуторянин та мисливство-наука (голова проф. М. В. Шарлемань); 12) Кустарна (голова інж. Л. Д. Розов); 13) Садово-городня (голова проф. А. А. Піонтковський); 14) Лозова (голова проф. А. В. Новак); 15) Шовківництво (голова проф. С. Д. Сташевський); 16) Буро-вугільна (голова акад. Л. М. Яснопольський з 4-ма підсекціями—геологічною, теплотехнічною, хемічно-технічною та економічною. До складу всіх секцій входить більш 120 фахівців різних галузей вивчування й практики. Всі секції склали пляни своїх робіт.

Головне завдання комісії—проблеми організаційного, синтетичного та інформаційного характеру в царині вивчування продукційних сил, народньо-господарча оцінка встановлених сил з боку так званої проблеми сировини та ув'язка дослідчої роботи з проблемами народньо-господарчої реконструкції й переведення плянового принципу в дослідчій роботі. За допомогою секцій (як оперативних органів) УКОПС переводить і самостійну дослідчу роботу за спеціальними завданнями зацікавлених державно-господарчих установ.

Операційні роботи, що тепер переводяться: 1) всеобічне вивчання сучасного стану хмілярства (хмільова секція), 2) роль картоплі в проблемі підвищення брожайності (картопляна секція), 3) а) районування технічн. культур у цукрово-пром. районах Лівобережжя України, б) соціально-економічна характеристика районів, де сіють буряк, в) методологія ефективності вкладання капіталу в цукрову промисловість; г) економічні та географічні умови розгортання цукрової промисловості на Україні (Цукрова секція); 4) вивчання кустарно-господарчого промислу на Волині й Поліссі з метою розтортання експорту виробів цього промислу (Кустарна секція); 5) за спеціальною постановою Економічної Наради УСРР (прот. № 20/587) розпочато наукову проробку всіх матеріалів, що стосуються до проблеми використання бурого вугілля на Україні.

УКОПС видає інформаційно-науковий бюллетень «Продукційні сили України». Вийшло з друку (протягом 1929 р.) три числа (3—5 друк. арк. кожний) Р. 1929/30 передбачається видати 4 числа бюллетеню. Надруковано працю проф. Б. С. Лисіна—Каюлін Глуковецький. К. 1928. Здано до друку: 1) Збірник праць в застосованій фізичці (5 арк.), 2) Збірник «Хміль» (5 арк.), 3) Збірник «Картопля та підвищеннярожайності» (4 арк.), 4) Бюллетень УКОПС «Продукційні сили України», № 4 (6 арк.). Нижчу праць виготовувано щодруку.

Фінансує ВУАН р. 1928-29 3.090 крб. Роботи за спеціальними завданнями переводяться коштами зацікавлених установ.

КІЇВСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МАРКСИЗМУ-ЛЕНІНІЗМУ ПРИ ВУАН

Київ, вул. К. Лібкнехта, 12

Керівник Катедри—проф. О. М. Камішан. Учений Секретар проф. М. М. Нирчук. Фінансується з держбюджету за кошторисом НКОСУ.

Катедру засновано 1926 року. В її складі є три секції: філософсько-соціологічна, історична та економічна. Керує Економічною Секцією проф. С. А. Посвольський, за ученого секретаря проф. Б. А. Шведов. При Економічній секції існують комісії: а) методики викладання економічних дисциплін: (Голова проф. Б. С. Радзіківський); б) Комісія для дослідування українського народного господарства (голова—проф. Миколенко Н. М.); Комісія для дослідження питань праці (голова—проф. Б. О. Чорний). В штатному складі Економічної Секції oprіч перелічених є також проф. І. Д. Давідов, С. Д. Сідоряк, С. О. Саніс.

Економічна досліджує проблеми економіки України та провадить боротьбу з ворожими для марксизму-ленінізму економічними теоріями. Протягом 1929-30 акад. року буде розроблено такі теми: «Абстракція праці», «Т.зв. Київська школа в політичній економіці», «Банки Німеччини за військову та післявійськову добу», «Спірні питання в теорії радянської економіки», «Форми та елементи держкапіталізму на Заході та на Україні», «Математична школа політичної економії на Україні», «Ефективність капіталовкладень» (До методології дослідження цього питання на досвіді обстеження Київських промислових підприємств), «Проблема капіталонагромадження в народному господарстві УСРР», «До історії соцстрахування на Україні», «Безробіття на Заході та в СРСР», «Дослідження української економіки у буржуазних економістів». Протягом 1929-30 академічного року вийдуть в світ збірники: а) праць Економічної Секції—15 арк., б) Комісії для дослідження української економіки—15 арк., в) Комісії для дослідження питань праці—10 арк. Окрім цього, Секція предає низку економічних праць і готове роботи науково-популярного та учбового характеру.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МАРКСИЗМУ-ЛЕНІНІЗМУ

Харків, вул. К. Лібкнекта, № 33

Інститут Марксизму являє собою центральну марксистську науково-дослідну установу на Україні. Інститут провадить науково-дослідчу роботу, опрацьовуючи проблеми економіки, історії, філософії, соціології та теорії національного питання. Науково-дослідчу роботу провадиться по катедрах. Загальне число науково-дослідчих катедр в Інституті—10. Розбиті вони на 3 відділи: економічний (катедри: 1) економічна, 2) кооперації та колективізації, 3) аграрної справи); історичний (катедри: 1) історії України, 2) всео́тньої історії, 3) історії партії та Жовтневої революції на Україні); філософсько-соціологічний (катедри: 1) філософії, 2) соціології, 3) права). Крім того на правах відділу є катедра національного питання.

Інститут видає науковий журнал (двохмісячний) «Пралор марксизму», а також окремі збірники та наукові записки, де друкує праці катедр. Інститут перебуває у віданні НКОС'у і дістає від нього кошти на своє утримання. Директор—Скрипник М. О.

Катедри Інституту:

Економічна катедра (з секціями—теоретичної економії та економіки СРСР і УСРР). Керівник катедри проф. Наумов Д. Б.; лідсні члени катедри: С. І. Арсон, С. С. Вікуль, Я. М. Дудник, М. А. Каттель, А. Н. Лозовий, С. В. Мінаєв, Б. С. Мишкіс Д. Б., Наумов, М. П. Погодин, Сидоряк, Оспектатор, К. В. Сухомлін, Трахтенберг, В. Я. Чубар, Г. Н. Хименко; члени кор-ти: П. І. Коломійцев, С. А. Посольський; наукові співробітники: М. Г. Ефімов, Жигалко, Конник І., Миколенко, Нурінов, Тризов, Крамер.

Склад комісії для вивчення історії народного господарства та економічного життя України: Г. Н. Хименко, Наумов Д. Б., Лозовий, Бованенко, Іванушків, Луценко, Гущуляк, Вітик, Сидоряк, Гольденберг М., Ровінський, Розман М., Шведов, Герасименко, Оглоблін, Яворський, Городецька, Редькіна, Карапікова, Миколенко, Посольський. Склад статистичної комісії: Вікуль, Мишкіс, Відкуш, Крамер, Павлов, Вербицький, Лебединський, Бак, Вейсблант, Лівшиць, Вінокур, Дубенський, Сігал, Авдієнко М., Гуревич, Варшавський, Литвиненко, Папатник, Потресов, Мінаєв С., Дубинська, Фрідель, Пробст.

Науково-дослідча робота катедри обіймає в основному три групи питань: а) теоретичне дослідження проблем капіталістичного господарства, б) дослідження та опрацювання історії теоретичної економії на Україні, в) теоретичне опрацювання проблем господарчого будівництва СРСР і УСРР.

Статті друкуються головно в журналах «Пралор марксизму», «Господарство України», «Червоний Шлях», окремі роботи в збір-

никах і наукових записках катедри, а також і окремими виданнями.

Катедра аграрної справи. Склад катедри: проф. Ляшенко П. І. (керівник), проф. Левенштам М. є., Вольф М. М., Тараненко К. С., Качинський В. М., Клунний Г. М.; члени кор-ти Мазуркевич (Київ), Бухановський (Київ) і Тригубський (Одеса).

Науково-дослідча робота катедри зосереджена на опрацюванні загальних теоретичних питань с.-г. економіки, перспективного пільгування сільського господарства, загальних питань аграрної політики. Праці свої катедра друкує в журналах «Вісник с.-г. науки», «На аграрном фронте», «Більшовик України», а також і окремими виданнями.

Катедра кооперації колективізації. Склад катедри: Лозовий А. Н. (керівник), Качинський, Целаріус В. М.; члени кор-ти: Мілютін В. П. (Москва), Терлецький; наукові співробітники—Ефроймський і Григор'єв. Працює катедра на двох секціях: а) секція історії та теорії кооперації (кер. А. Н. Лозовий), б) секція колгоспів (кер. В. А. Качинський). Катедра опрацьовує теми з історії кооперативного руху на Україні і проблеми сучасного процесу кооперування та колективізації на Україні. У роботі катедри беруть також участь т.т.: Артеменко, Гаврилов, А. Е. Гетлер, Генкін, Гордієнко, Зарудний, Клунний і інш. Праці катедри друкуються в журналі «Пралібр марксизму» і в збірниках катедри.

Катедра філософії. Склад катедри: проф. Семковський С. Ю. (керівник), В. Юринець, Білік Я. Г., Лузіна З. І., Чучмарев В. І., члени кор-ти: Асмус В. Ф. (Москва), Гонікман С., Левік Р. С., Маренко Г. Я. і Розанов Я. С. Катедра працює по лінії—1) розроблення основних проблем матеріалістичної діялектики, 2) критики новітніх буржуазних і ревізіоністських течій у філософії.

Праці катедри надруковано окремими виданнями («Теорія относительности и материализм», «Диалектический материализм и принцип относительности», і інш.) в журналах «Пралібр марксизму», «Под знаменем марксизма» та інш.

При катедрі філософії є комісія методології природознавства. Склад комісії: С. Ю. Семковський (голова), С. А. Фінкельштейн (секретар), члени—В. І. Беркович, П. В. Білярчик, С. Генес, П. І. Демчук, Степовий, Жук, Кауфман, проф. Коршиков, Р. С. Левік, А. В. Паладін, Л. В. Писаржевський, В. Л. Рижков, В. І. Чучмарев, Л. Я. Штрум, В. О. Юринець, А. А. Слуцький, І. А. Соколянський, Т. Буланкін.

З комісією методології природознавства також держить зв'язок турток лікарів матеріалістів, що заснувався в Харкові на початку 1927 р. і має 65 членів. Голова туртка—С. Генес. Своє завдання турток покладає в тім, щоб розробляти окремі галузі медицини і патології під поглядом діялектичного матеріалізму запроваджувати і пропагувати марксистський світогляд і

методології, боротися з ідеалістичними й метафізичними течіями в медицині.

Ставлячи собі, як окреме завдання, вивчати історію філософії на Україні, Інститут марксизму утворив при катедрі філософії спеціальну Комісію для вивчення історії філософії на Україні. Склад цієї комісії: Голова С. Ю. Семковський, секретар—Я. Г. Білик, члени—В. І. Беркович, В. Бойко, С. Вітник, З. Гуревич, П. І. Демчук, В. Т. Десняк, А. П. Ковалевський, Н. Г. Кузняк, З. І. Лозіна, В. Сіяк, В. І. Чучмарев, М. І. Яворський і В. О. Юринець.

Катедра соціології. Склад катедри: Юринець В. (керів.), дійсні члени: т.т. Семковський, Ю. Мазуренко; наукові співробітники: Степовай, Білярчик, А. Хвиля, Беркович, С. Пилищенко, Постоловський, Озерський, Кулик, Курбас, Епік. Катедра має комісії: соціології, мистецтва, соціології релігії, комісію історії буржуазної соціології й комісію історичного матеріалізму. Праці катедри надруковано в журналах «Прапор Марксизму», «Червоний шлях», а також окремими виданнями.

Катедра історії України. Склад: проф. М. І. Яворський (керів.). Дійсні члени: Коряк В., Равич-Черкаський М., Речицький А., М. Скрипник, Н. Попов; член корт М. Слаабченко. Наукові співробітники: М. Свідзінський, З. Гуревич, С. Вітулум. Катедра має комісії: 1) вивчення революційного руху в Західній Україні (голова Яворський),—до роботи цієї Комісії притягнено крім співробітників катедри—М. Левицького, І. Сіяка, М. Бадана, В. Раздольського, С. Вітника, М. Кузняка, М. Лозинського; 2) історично-літературну комісію, в складі: В. Коряк, Л. Речицький, В. Десняк і В. Заклинський; 3) кабінет української історіографії (зав. кабінету—З. Гуревич). Науково-дослідчу роботу катедра провадить в таких галузях: вивчення Жовтневої революції на Україні; дослідження невивченої досі української історії XIX і XX століть; розроблення марксистської методології української історії, дослідження шляхів української історіографічної думки. Праці свої катедра друкує в журналі «Прапор Марксизму» і окремими виданнями.

Катедра всесвітньої історії. Склад катедри: Рохкін Г. Є. (керів.); дійсні члени—Попов М. Н., Камішпан О. М., Пакуль М. М., Бадан О. І., Ліберберг І. І., Бушуев, Вайнштейн О. М., Добролюбський; наукові співробітники—Рашков Л. М. і Сербента. Катедра вивчає такі проблеми: марксизм і сучасна історична наука, економічні проблеми середніх віків, спірні питання великої французької революції. Праці катедри надруковано окремими книгами і в журналах «Більшовик», «Прапор марксизму».

Катедра національного питання. Існує на правах відділу. Склад катедри: дійсні члени—Скрипник М. О. (керівник катедри), В. О. Юринець, А. П. Лозовий, А. Речицький, В. Я. Чубар, Л. М. Каганович, О. М. Камішпан, А. А. Хвиля, М. І. Явор-

ський, М. Н. Попов, В. П. Затонський, О. Е. Шліхтер, Ю. Мазуренко; наукові співробітники—Я. Г. Білик, Б. І. Свідзинський, Буценко А., Приходько Д., Войцеховський, З. Гуревич, Гірчак, Рубач, Сіяк і Левицький. Основні завдання катедри такі: дослідження національного питання в радянських республіках і окрема в УСРР, опрацювання теорії національного питання і дослідження національної політики, вивчення буржуазних і дрібнобуржуазних теорій національного питання. Праці своєї катедра друкує в «Прапорі Марксизму», «Більшовику України», і окремими виданнями.

Наприкінці 1928 р. при Інституті зорганізовано катедру історії партії та жовтневої революції на Україні. До складу її належать дійсні члени: С. І. Гопнер, В. П.-Затонський, М. І. Іванов, М. Н. Попов, М. О. Скрипник, М. А. Рубач, М. І. Яворський; наукові співробітники: Гірчак Е. Ф., Волін С. С., Каретникова Т. С., Карпенка Г. Г., Лапіна В. Н., Манілов М. і Фрейд Д. С.

Катедру права—зорганізовано наприкінці 1928 року. Особовий склад катедри: Мазуренко Ю. П. (керівн.), Волков Г. І., Сем'онова, Романюк, Скрипник М. О., Сливицький, Юринець В. А., Каттель, Кушнір, Матвієвський і Познанський; наукові співробітники: Сіяк І. М., Пригов, Канацький, Строев, Камплян. Катедра має комісії: а) теорії та історії права (Голова—Ю. П. Мазуренко, члени:—Верновський, Вільман, Овчаров, Содін, Трублаєвич Б., Трублаєвич М., Євтихієв, А. Гладстери, Романюк, Беръозов); б) господарського права (Голова—Сем'онова, члени—Сливицький, Дубинський, Качинський, Жагалев); в) пром.-фін., бюджет. права (Голова—Яворський, комісія в стадії організації); г) криміального права (Голова—Волков, члени—Пригов, Вікторов, Ахматов, Брон, Гітер, Михайлік, Шаргейн, Елейнік).

При інституті Марксизму є товариство «Войовничий матеріалист» (Голова—проф. Юринець) і «Історик Марксист» (Голова проф. Яворський М. І.).

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ПРАЦІ

Харків, Госпітальний пров., № 3.

Засновано 1921 року. Має відділ організ. аналізи і відділ проф. добору з фізіологічною та реактілогічною лабораторіями, лабораторією для вивчення вправ і секцією психологічних випробувань. Директор Інституту—Ф. Р. Дунавський. Наукові співробітники: Сиркін М. Ю. (зав. відділу проф. добору), Ліберман Е. Г. (зав. відділу орган. аналізи), Шнейдер В. А., Гольберг Ю. В., Рубінштейн І. М., Старникович Е. І., Лопухін Д. С., Файнштейн М. І., Коган А. С., Розенблят Ан. І.

Інститут під орудою НКПраці УСРР, бюджет близько 145.000 крб. (за 1928-29 рік).

Дослідні роботи провадить у галузі всебічного вивчення процесів праці, психофізіології трудящих і учнів. Результати своїх робіт Інститут друкував, головно, в його «Трудах», а також у таких друкованих матеріалах: «Труд в літейних»—Е. М. Кагана, «Руководство к постановке групових испытаний», «Половодственна промышленность» і крім того вміщено циклу статтей в журналах «Производство, труд и управление» і «Плановое Хозяйство»—Ф. Р. Дунаєвського, «Влияние утомляющих веществ на психомоторные центры» («Врачебное Дело»—1924 р.)—Кудрявцева і Журавльова, «Влияние утомляемости на периферические сосуды» («Врачебное Дело»—1925 р.)—Кудрявцева і Міхенсона, «О периферическом вазомоторном аппарате» («Врачебное Дело»—1924 р.)—Кудрявцева, Фельдмана і ін.

Намічено такі роботи: організація механічних обрахунково-аналітичних установок; організація раціоналізації статистики держапаралу; висвітлення ступеня раціоналізації тракторо-користування (в обліково-аналіт. лабораторії Ін-ту); розроблення методів установляти норми для ручних обрахункових операцій, використовувати поточні обліково-аналітичні дані, добирати робітників механічного та ручного обліку; експериментальне розроблення проблем зв'язаних з психологічними іспитами і т. ін.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ПРИ ІНСТИТУТІ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

Харків, Пушкінська вул., 81

Працює з 1914 року. При катедрі є кабінет Донецького Басейну, катедра обслуговує й Комісію економічних досліджень української промисловості при ВРНГ УСРР.

Структура і особовий склад: Керівник катедри і зав. секції загальних питань і кабінету Дон. Басейну—Фомін П. І.; зав. секції праці—Дунаєвський Ф. Р., зав. плянової секції—Мишкіс В. С., зав. секції районування—Діманштейн Я. Б., зав. секції кон'юнктури—Єфімов М. Г., зав. секції організації промисловості—Кустолян Е., зав. секції чужоземної економіки—Ратнер С. Д., наукові співробітники: Левін Є. М., Потресов В. Є., Попов І. І., Ратнер А. Д.

Катедра перебуває у віданні Упрнауки. Катедра опралюється переважно проблеми Донбасу (праці П. І. Фоміна, Я. Б. Діманштейна, Е. А. Кустоляна, А. Д. Ратнера), а також проблеми загальної економіки України (праці П. І. Фоміна), світового господарства (праці П. І. Фоміна—про Рашільський договір і інш., праці В. П. Акуленка), питання економічної політики і теорії (праці Г. А. Прокоповича, і А. І. Гольдштейна про математичний метод в економічному дослідженні, І. С. Бака—з теорії та історії науки про підприємства, Л. В. Крижкова про систему регулювання німецької промисловості під час війни) і ін.

Праці катедра публікує в економічній пресі Союзу («Плановое хозяйство», «Вестник Статистики»), й України («Хозяйство України», «Уголь и железо», «Хозяйство Донбасса», «Шляхи Индустр.» і інш.), а також у своїх спеціальніх виданнях: «Вопросы экономики» і «Вопросы экономики Донецкого Бассейна». Катедра випустила 2 томи «Проща» і готове до друку III том.

Основну плянову свою роботу на найближчий час катедра буде за типом лабораторної науково-дослідчої роботи над вивченням проблем прикладної економіки, вивченням питань економічного обліку ефективності раціоналізації і капітальних витрат, переважно в Донецькому Басейні. Крім того, передбачено низку робіт з перспективного плянування українського народного господарства, в справах районування, в справах вивчення кон'юнктури і т. ін.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА КООПЕРАЦІЇ ПРИ КИЇВСЬКУМУ КООПЕРАТИВНОМУ ІНСТИТУТУ ІМ. В. Я. ЧУБАРЯ

Київ, вул. Нероновича, 24

Засновано в січні 1927 року. Має 4 сектори: торгово-зігавства, історії і теорії кооперації, кредитової кооперації і сільсько-госп. кооперації. Особовий склад: керівник катедри—проф. В. Н. Целляріус, акад. К. Г. Воблий і Л. М. Ясполльський, професори С. Д. Сидоряк, К. А. Пажитнов, П. Ф. Височанський, А. А. Дібррова, В. Г. Гантель, А. П. Литвиненко, викладачі—П. М. Пожарський, Я. М. Каліновський, І. Ф. Омельченко. Катедра у віданні Упріннауки.

Мають бути виконані такі роботи: про раціоналізацію та плянування коопераційної торгівлі, вивчення товарообороту, інкладдингових видатків, ціновторчих факторів, цін і націону у кооперації, вивчення збуту продуктів птахівництва та молочарства, з історії і теорії кооперації, вивчення споживчої, кредитової і житлової кооперації СРСР і Зах. Європи, кустарної кооперації і сільсько-господарської (оптимуми, методи і форми плянування, розрівництво і звільність, машиннопостачання і машинно-користування і т. ін.).

Результати робіт катедри опубліковано в її «Трудах», де, в 1-й книзі їх, надруковано такі праці: «Опыт построения основных понятий учения о кооперации»—В. М. Целляріуса «Кооперативный товарооборот Украины»—акад. К. Г. Воблого, «Проблема единого центрального кооперативного банка»—П. Височанського «Классификация сельско-хозяйственных кооперативов»—П. Дібрости, «Развитие сельской кредитной кооперации в Германии за последние 15 лет»—К. Пажитного. «Система кооперативных знаний»—Я. Каліновського, «Периодизация истории украинской кооперации»—П. Пожарского, «Проблема и методы изучения эффективности с.-хоз. кредитов»—М. Ірченка, «Расчеты по операциям в кооперативной системе»—В. Мельниковська.

НАУКОВО - ДОСЛІДЧА КАТЕДРА «ПРОБЛЕМИ СУЧASNНОГО ПРАВА»

Харків, Пушкінська 81, Інститут Народнього Господарства

Засновано 1922 року. Має три секції: публічного, цивільного (господарського) і карного права. Особовий склад: дійсні члени—проф. Палієнко М. І., проф. Попов В. В., проф. Кісільов А. Д., Гроздинський М. М., Трахтеров В. С., Євтихієв А. Ф., Кабалевський В. Л., Корецький В. М., Сливицький В. І., Сем'онова А. Є., Сабінін С. Є., Ратнер А. С.; наукові співробітники—Ландкоф С., Вільнянський С. О., Мельник М. Р., Сіяк І. М., Матвієвський М. Ф., Одарченко А. Н. і 14 аспірантів; керівник катедри—проф. Палієнко М. І., секретарі—Трублаєвич Н. С. і Рапогорт Я. І. Фінансує НКО освіти УСРР по 3.800 карб. на рік.

Катедра ступдіює проблеми сучасного права і публікує результати своїх робіт у «Сборниках» праць катедри, журналах «Вісник Радянської Юстиції», «Червоне Право», «Право и Жизнь», «Советское Право» і в німецькому журналі «Острехт».

Накреслено розробити такі теми: «Жовтень і ідея державної єдності українських земель», «Аналіза прав. прир. радянських автономних республік і автоном. областей», «Конфлікт між державою і звичаєвим правом у радянській державі», «Юридичне становище Зах.-Укр. земель», «Мандати Ліги Націй на управління територіями», «Цивільна підсудність держави за кордоном», «Ліквідація підприємств», «Взаємини між федерацією і її членом», «Становище жінки в рад. карному праві», «Душевнохорі в карному праві» і ін.

ЮРИДИЧНА КЛІНІКА КИЇВСЬКОГО ІНСТИТУТУ НАРОДЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Київ, бульвар Шевченка, 24-22

Засновано року 1923. Зав. Юрклініки—проф. М. Р. Чельцов-Бебутов, наук. співробітн.—проф. Є. І. Кельман, С. І. Тихенко (секретар). Фінансує клініку КІНГ.

Працює над вивченням особи злочинця й злочину, як соціального явища. Опрацьовує матеріали масових обслідувань у справі психології роботи суддів, знання погроз кримінального закону серед широких верств населення і т. інш. Праці публікує в «Научных записках КІНГа». Надруковано такі видання: С. І. Тихенко «Невменяемость и изменяемость», проф. Чельцова-Бебутова «Неопределенные приговоры».

КАТЕДРА СУЧАСНИХ ПРАВОВИХ ПРОБЛЕМ

Одеса, вул. Троцького, 24

Засновано року 1922. Керівник і зав. секції кримінології—проф. Є. Я. Немировський, Зав. Секції публічного права—О. Я. Шпаків;

наукові співробітники—Л. О. Піпер, Е. П. Френкель. Катедра при Одеському Інституті Народного Господарства, фінансує Упрнаука в держбюджету.

Найголовніші праці: «Советское уголовное право», «Преступления против порядка управления», «Преступления имущественные по У. К. РСФСР»—проф. Е. Я. Немировського, «Преступления против личности в проблемах преступности», «Убийца в законе и судебной практике»—проф. Е. П. Френкель.

КІЇВСЬКА СЕКЦІЯ ПОВІТРЯНОГО ПРАВА ПРИ КІЇВСЬКІЙ ОКРРАДІ ТДО-АВІЯХЕМУ

Київ, вул. Воровського, 38, кімн. 8

Засновано 1926 року. Секція являє собою Київську філію Центральної секції повітряного права ТДО-Авіяхему. Має 26 співробітників. Голова Секції—проф. Е. І. Кельман, секретар—П. А. Унікель, члени Секції—проф. В. Божко, Л. Карум, В. Яновський, Б. Язловський і ін. Фінансує Окрада ТДО-Авіяхему.

Опрацьовує питання права повітряної війни, дає висновки їх, законопроекти, робить доповіді і т. ін. Друкується в «Трудах» Центральної Секції повітряного права ТДО-Авіяхему в «Віснику радянської юстиції» і по деяких чужоземних журналах.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

Харків, вул. Артема, 31

Засновано 1926 року. Директор—проф. Попов О. І. Має 10 секцій: 1) історії педагогіки та системи освіти (керів. Мамонтов Я. А., дійсні члени—Риплю Я. П. і Бутвін В. С., наукові співробітники—Зільберфарб І. І. і Старинкевич Е. І.); 2) рефлексології (кер. Протопопов В. П., аспіранти—Антер І. М., Картузанська, Катков Е. Є., Урінсон Ю. П.); 3) дефектології (кер. Соколянський І. П., науков. співробітн.—Котельников М. М., аспіранти—Сибірцева Н., Тумалевич Е.); 4) педагогіки колективу (кер. Залужний А. С., наукові співробітники—Лівшіна С. С., Волобуєв П. Ю., аспіранти—Білецька Н. П., Герасимович, Мухіна С. А., Рудченко І. М., Шаронова О. С., Шріфзедер М.); 5) соціального виховання (кер. Попов А. І., д. чл.—Арнаутов В. А., наукові співробітники—Горбенко П. М., Дюшен В. М., Мещанінова В. А., Панчєнко Н. А., Сліпко К. Я., Духно П. І., аспіранти—Алмашіна, Горбенко Ю. П., Друченко І. Я., Кремер К. Ю., Козлова З. Т., Міронов М. М., Попова А. П., Рудченкова О., Рябченко О. Ф.); 6) дошкільної освіти (кер. Гендріковська А. І., аспіранти Йоффе, Гальперович, Гельцерштейн, Каган, Меркулова К.,

Соловей С. В., Шахрай А. І.); 7) дидактики й методики шкільної роботи (кер. Дьяков А. Г., д. члени—Воропай В. С., Чепига Я. Т., наукові співробітники—Гарбуз Т. П., Мостовий Н. Т., Павловський В. І., Яковлев В. І., Ястржембський В., аспіранти—Винник Т. Л., Віткаль М. Н., Грабенко В. П., Григорьев М., Жезмер С. Д., Лень І. З., Озарков А. С., Орехов І. С., Получуський І. А., Парадиський А., Слабченко Д., Тарапан В. І., Ходська І. С.); 8) політосвітівдділ (кер. Волобуєв М. С., дійсні члени Озерський Ю. І., наукові співробітники—Іваньковський А. О., Довженко Д. Д., Зильберштейн А. І., Криворотченко М., Крижанівський А. С., Коган Л. Р., Кінгі В. Ю., Прозоровська О. І., Рижков В. Л., аспіранти—Артьомова В. І., Боград Є. І., Борейко М. А., Коць Н. Д., Константинівський М. І., Ліберман М., Макогон А. В., Миколюк А. П., Михайлів І.); 9) виробничого навчання (кер. Столяров Я. О., наукові співробітники—Головченко А. П., Ковалевський ІІ., Михайлівський М., аспіранти—Гудевич В. П., Гуревич Г. В., Кальян В. К., Дубровін Г. В., Подшевкін В. П.); 10) НОП (кер. Мандрика А. М., аспіранти—Бобров Х. Н., Рубінштейн С.). У складі Інституту є також (або мають бути) такі установи: 1) лабораторія експериментальної педагогіки (з організовується); 2) кабінет НОП'у й педагогічних вимірювань (з організовується); 3) кабінет політосвіти; 4) науково-педагогічна бібліотека (в понад 40.000 томів). У своїй роботі інститут користується також і рефлексологічною лабораторією досвідичної станції Упр. Соцвіху. Відає Інститутом Упрнаука НКО'су. Бюджет 1927-28 р.—76.238 карб.

Працює над вивченням питань педагогіки й педології. Праці свої друкує в «Укр. Віснику експериментальної педагогіки та рефлексології» (орган. Інст., 4 рази на рік); у «Трудах Інститута» (щорічно), в окремих науково-педагогічних збірниках («Методика математики» 3 вип., «Проблемы совр. педагогии», 2 вип., «Детская литература как социальный фактор» 2 вип., «Песталоцци»—усього вийшло 8 вип.), у журналах «Щлях освіти» і «Наука на Україні». Інформаційний матеріал друкується також у «Матеріалах Держметодкуму», «Бюллетені Харк. Наук. Товариства» і в інших виданнях.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПЕДОЛОГІЇ

Київ, ІНО

Засновано 1925 року. Має секції: фізіології дитинства з підсекцією рефлексології (зав. секц.—В. В. Радзимовська), експериментальної педагогіки й педагогічної психотехніки (зав. секції—А. М. Раєвський, секцію дидактики, секцію історії й системи педагогіки (І. Б. Селіханович), секцію дошкільного виховання (О. І. Дороніченко). Керівник катедри—В. В. Радзимовська. Наукові співробітники: Раєв-

ський А. М., Селіханович І. Б., Дорошенко О. І., Макульський К. С., Жураковський Г. Є.

Науково-дослідча робота катедри зосереджувалась головно на-
вколо таких проблем: природа педагогічного процесу і його орга-
нізація, об'єктивна оцінка успішності учнів і їхнього загального
розвитку, чергові завдання виховання в освітніх установах, обмін
і хемічної особливості, кроки дитини в зв'язку з конституцією та
зовнішніми впливами і методика дослідження цієї проблеми. Звіти
про роботу надруковано у спеціальних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПРИ ОДЕСЬКому ІНО

Одеса, ІНО

Засновано 1927 року. Склад катедри: проф. Гордієвський М.
(керів. катедри); аспіранти—Сосюра Л. Я., Мошкевич Т. П., Апанасюк
В. П., Пуня Т. П., Медведев М. Є., Красуський В. С., Дем'яненко
В. А.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ФІЗКУЛЬТУРИ

Харків, Всеукраїнська Рада Фізкультури

Засновано року 1928. Керівник катедри—доктор Блях В. А.,
дійсні члени: Черніков Є. А., Ніколаєв Л. П., Несмелова З. Н., Третьюбов
С. і Углов В.; наукові співробітники: Касандров Н. Н., Фішлер
Л. М., Котов А. П., Недригайлова О. В., Чистяков Ю. А., Кудрявцев
М. М., Гершойт Д. С., Едельсон Д. С.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ДОСВІДНО-ПЕДОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ

Дніпропетровське

Засновано 1924 року. Має два кабінети: 1) кабінет соціальної
педагогіки і 2) кабінет індивідуальної педагогіки. Персональний
склад наукових робітників (педагоги-педологи) станції: Корчинський
Н. В. (зав. станції); Бабицька Є. М., Кряж А. Т., Левінсон І. М., Можаровська
Л. М., Ринський С. О., Розенберг В. І., Семихатів О. Н., Тайц Р. Ю. і Задерицька М. І. Станція перебуває у віданні
НКОС'у; кошторис на 1928 р.—24900 карб. Протягом останніх років
виконано такі роботи: рефлексологічне профілювання особи дитини,
виявлення порогу пізнання у сліпих дітей; психофізична проблема
абсолютного і різниціного порогів пізнання у сліпих дітей;
структура самовиниклих дитячих колективів у дит. садку. Крім
того станція опрацьовувала питання класно-лабораторної системи
роботи в трущішколі, питання методики викладання з окремих пред-
метів, тощо. Звіти про роботу друковано в журналі «Вестник експе-
риментальної педагогики и рефлексологии», «Записки Днепропет-
ровського ІНО» і в інших виданнях.

ДОСВІДНО-ПЕДОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ УКРОСОЦВИХУ

Харків, вул. Карла Лібнекта, 55

Засновано 1922 року. Має відділи: лікувально-педагогічний кабінет з ліaborаторіями: обслідування, рефлексологічною й педагогічною; кабінет соціальної педагогіки з секторами—шкільним, дошкільним і сектором інтернатних установ; кабінет дитячого руху. Персональний склад станції: проф. Соколянський І. П. (зав. станції), Сибірцева. Н. М. (зав. лік.-пед. кабінету); наукові співробітники: Картузанська І. С., Катков С. С., Урісон С. Г., проф. Залужний О. С. (зав. кабінету соц. педагогіки), Мухіна С. О., Герасимович М. Г., Гарбуз Т. Н., Волобуєв П. Ю., Ліхтеров М. Н. Станцію відає Укрсоцвих НКОСУ У СРР; бюджет 1927-28 р.—58.960 карб. Станція провадить дослідження в галузі нормальної й патологічної педагогіки й педагогії. Праці свої друкує у спеціальних журналах московських і ленінградських, українських і закордонних.

КІЇВСЬКА КРАЄВА ДОСВІДНО-ПЕДОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ

Київ, вул. Нероновича № 2

Засновано 1924 року з кол. кабінету індивідуальної педагогіки та кабінету соціальної педагогіки. Склад: кабінет індивідуальної педагогіки: зав. кабінету та станції—А. В. Володимирський; наук. робітники—Буркгарт Ю. Л., Крашенінников В. М., Сем'онова К. А., Трофімов Ф. В.; Кабінет Соціальної Педагогіки—зав. кабінету—В. І. Панагайба, наукові робітники Брук М. С., Костюк Г. С., Ліберфарб Р. В., Чавдаров С. Х., ліaborант-асистент—Третяков М. С. Бюджет на 1927-28 р. по НКО—29360 карб. Виконано і намічено науково-дослідчі роботи: експериментальний досвід навчання сліпих, обслідування всіх дітей, важких у колективі, розвиток писемної мови в учнів трудшколи, тести успішності в шкільній практиці, набування математичних навичок у трудшколі, неуспішні учні трудшкіл, техніка лекцій в трудшколі та ін. Праці надруковано в журналах «Радянська освіта», «Шлях освіти», «Укр. Вісник експер. педагогіки та рефлексології», «Бюл. Київ. О. І. Н. О.», а також власні видання—Володимирський «Основи індивідуального південня» 1928 (ДВУ)—він же «Орієнтовочна графічна характеристика» 1929 р.

КАБІНЕТ ПРАЦІ ПРИ ХАРК. ІНСТИТУТІ НАРОДНЬОГО ГОСПОДАРСТВА

Харків, Інститут Народного Господарства

Засновано 1928 р. Зав. кабінетом проф. Е. О. Шатан. У своїх науково-дослідчих роботах Кабінет Праці зосереджує увагу на таких питаннях: а) методи обліку продукційності праці, б) фактори кваліфікації робочої сили, в) проблема робочого часу та його використання, г) робітничий бюджет, д) питання заробітної плати, е) продукційність праці, зарплата та собівартість і ж) принципи та методи технічного нормування праці.